Tel.: EVergreen 7-7840

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
The OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER
193 Grand St., Brooklyn, New York

XLIX METAI. 20 N. Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION Antradienis, KOVO (MARCH) 12, 1935, Brooklyn, N. Y. Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879 KAINA 5c.

MAR 21 '35

New York Public Library 476 Fifth Ave.

DABAR

Adolfas Sruoga
Katalikai pyksta
Atšokus kulka
Šaukštai po pietų

JUOZAS TYSLIAVA

Mes stebimės, kad Lietuvoje priviso vagių. Dabar, kaip Lietuvos Aidas praneša, vėl nubaustas vienas toks valstybinio turto vagis. Buvęs Lietuvos pašto viršininkas Adolfas Sruoga nuteistas 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Jis išeikvojęs daugiau, kaip du milijonus. Mat, jis žinojo, kaip "pardavinėti" paštos ženklus...

Taip, ir vėl galim stebėtis. Bet, stebėdamiesi, nepamirškim, kad tokių sruogų yra visur, tik skirtumas, kad kitur jie teisiami ir išteisinami, o Lietuvoje teisiami ir nuteisiami.

Musų katalikiškų laikraščių redaktoriai labai jautrus žmonės. Jeigu mes kai kada pastebime vieną kitą jų srovės žmogaus klaidą, tai Draugas, Darbininkas arba Amerikos lapelis mus vadina "bedieviais," įžeidinėjančiais "religinius jausmus."

Aną metą lietuvių poezijos antalogijai aš buvau prašytas parašyti savo autobiografiją. Jos vietoj aš parašiau:

— Mano tauta jau seniai išmirus, o kalba, kuria aš norėčiau rašyti — užmiršta.

Amerikos lapelis kabinėjasi ir dėl šito sakinio. Bet ką aš kaltas, jeigu prusų tauta, iš kurios kilę mano tėvų tėvai, iš tikrųjų jau seniai išmirus, o iš jos kalbos liko tik toki vietovardžiai, kaip Labguva (netoli Karaliaučiaus) ir pavardės, kaip mano.

Katalikiški laikraščiai pyksta, jei mes jiems pasakome vieną kitą teisybės žodį. Jie pyksta, jei mes pastebime jų klaidas. Bet, anot švento Augustino, "išskyrus Dievą, visi žmonės klysta." Tai kam čia, rodos, reikėtų pykti katalikiškų laikraščių redaktoriams, jeigu tas ar kitas jų žmogus suklydo. Juk ir pats Dievas sunaikino Sodomą ir Gomorą tik dėl to, kad jam nepasisekė sukurti tobulo žmogaus.

Koks čia "religinių jausmų" įžeidimas, jeigu, pavyzdžiui, laikraštis parašo, kad pralotas Olšauskas pasmaugė moterį, arba dr. Draugelis, buvęs krikščionių ministeris, "skuto" amerikoniškus lašinius, vėliau teisme aiškindamas, kad USA reiškę "Ukininkų Sąjungą Aleksote..."

Marcas Baukas, keliuose Naujienų numeriuose rašęs apie Cvirkos romaną Frank Kruk, pagaliau baigia šiais žodžiais:

"Nėra sviete tokio asilo, kaip Frank Krukas, kuris palikęs savo biznį Amerikoje kitų rankose, įsiklampotų į visokius biznius Lietuvoje ir žutų. Nėra ir tokios Amerikos, kokią randame Cvirkos "romane." Tik yra baimės, kad po viso to Afrikos bezdžionės nepradėtų mums rašyti romanų..."

Kaip žinoma, Petras Cvirka, tuo savo romanu šovė į amerikiečius, bet, kaip matyti, kulka atšoko "rakušetu" ir pataikė jam pačiam į kaktą.

Jau buvo rašyta, kad lenkų generalinio štabo viršininkas rengiasi važiuoti į Pabaltijo valstybes. Dėl to **Journal de Geneve** sako:

"Generolas Kosiorowskis Rygoje turės buti labai atsargus po to, kai buvo pareikšta tiek daug džiaugsmo dėl estų-latvių-lietuvių susiartinimo."

Toliau laikraštis pastebi:

"Pabaltijo Sąjunga vis lar ir labiau tvirtėja."

Gerai sako Genevos laikraštis. Generolas Kosiorowskis atvažiuos į Rygą tada, kai jau bus "šaukštai po pietų."

PAŠTO ŽENKLŲ AFEROS BYLA

KAUNAS (Tsb). — Vasario 21 dieną Kaune pradėta nagrinėti didžioji pašto ženklų padirbinėjimo byla. Kaltinamas buvęs paštų valdybos direktorius Adolfas Sruoga, kad jis su savo keliais bendradarbiais pardavinėjo per paštus pašto ženklus ir už juos ėmė pinigus, o į parduotų ženklų vietą padėdavo suklastotus. Budamas paštų direktorium jis klastotus ženklus taip pagamindavo, kad jie nesiskyrė nuo valstybės pašto ženklų. Tokiu budu per ilgesnį laiką valstybei buvo padaryta apie 2,850,000 litų nuostolių. Kaltinamaisiais traukiamas Adolfas Sruoga, buv. Klaipėdos pašto viršininkas Augunas ir dar trys asmenys. Jie jau seniai sėdi kalėjime.

A. Sruoga nuteistas 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

S. Rusijos mokslininkai turi mokėti šokti ir žaisti

MASKVA. — S. Rusijos vyriausybė įvedė įstatymą, kad visi Sovietų Rusijos mokslininkai turi mokėti ne tik instrumentus suprasti ir daryti moksliškus apskaičiavimus, bet turi mokytis šokti ir žaisti.

DAR DAUGIAU ITALŲ Į AFRIKĄ

ROMA. — Šiomis dienomis Mussolini pasiuntė į Afriką dar 1000 karo lakunų ir 17,000 kareivių. Iš viso Afrikoje dabar yra apie 20,000 italų armija, neskaitant karo aviacijos. Be to, italai Samolilande turi keletą tukstančių čiabuvių kariuomenės.

USA ARMIJA TURĖS 47,000 DAUGIAU KAREIVIŲ

WASHINGTON. — USA senatas nubalsavo padidinti Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenę 47,000 vyrų. Tokiu budu dabar USA armija susidės iš 105,000 vyrų. Militaristai sako, kad taikos metu reguliariška armija turėtų buti mažiausiai 280,000 vyrų.

SPROGO NAFTOS VERSMĖ

ST. GEORGE, Utah. — Čia šiomis dienomis gręžiant naują naftos versmę staiga įvyko sprogimas ir tukstančiai tonų žalios naftos išsiveržė iš žemės gelmių. Sprogime žuvo 10 darbininkų dirbusių prie gręžimo.

Navakas apdovanotas belgų ordinu

KLAIPĖDA. — Belgijos karalius Leopoldas III Klaipėdos krašto gubernatorių Navaką apdovanojo ordinu.

40,000 KITATAUČIŲ DEPORTUOTA PER 2 METUS

WASHINGTON. — Federalinis imigracijos komisionierius praneša, kad per vėliausius du metus iš USA deportuota 46,000 kitataučių. 25,500 deportuota kaip neteisėtai įvažiavę, 2,700 kaip nepageidaujami kriminalistai, 18,000 neteisėtai įvažiavo, bet savo noru ir savo lėšomis išvažiavo. Apie 2,600 deportuotinų kitataučių pabėgo.

FARLEY REZIGNUOSIĄS IŠ VYRIAUSYBĖS

WASHINGTON. — USA senatas gavo neoficiališkų žinių, kad dabartinis USA paštų ministeris Farley, kurį šmeižė ir puolė senatorius Huey Long, rezignuosiąs.

KOVA PRIEŠ KOMUNIZMĄ AMERIKOJE

WASHINGTON. — Universal Service pranešimu, Washingtone sudaryta sutartis tarp Amerikos vadovaujančios pramonės vadų, Amerikos darbo federacijos ir Amerikos legiono bendrai kovoti prieš įsigalėjančius Amerikoje komunistus.

ESTIJOJE TIK VIENA POLITINĖ PARTIJA

HELSINKI, Suomija. — Kovo 9 d. Estijos respublika įvedė naują įstatymą, kuriuo visos politinės organizacijos Estijoje panaikinamos, o paliekama tik viena tautininkų politinė partija.

SĄMOKSLAS NUŽUDYTI HITLERĮ

COPENHAGEN, Danija. — Danijos policija Copenhagene suėmė penkis kitataučius, kurie važiavę į Daniją padirbtais pasais. Iš karto manyta, kad tai bus tarptautinė šnipų grupė, bet dabar paaiškėjo, kad tai sąmokslininkai Vokietijos diktatorių Hitlerį nužudyti. Trys iš suimtųjų yra Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiai. Sakoma, suimtieji, be to, dar yra komunistų partijos nariai.

Pienas guminėse bonkose

CHICAGO. — Amerikos pienininkai neseniai susirinkę Chicagoje nutarė, kad pieno pramonėje sudaužoma labai daug pieno bonkų ir dėl to pieninės turi daug nuostolių. Jie ruošiasi pieną supilti į gumines bonkas, kuriomis dabar daroma eksperimentai. Guminės bonkos bus permatomos, kaip stiklas.

NAUJASIS SIAMO KARALIUS

BANGKOK, Siamas. — Kovo 7 d. oficiališkai Siamo parlamento užgirtas naujasis Siamo karalius, 11 metų amžiaus Siamo princas Ananda. Siamą valdys karaliaus Ananda vardu keturių žmonių grupė, kurią sudarys karališkosios giminės vyrai ir moterys. Pats karalius tuo tarpu sako norys žaisti su garvežiais ir mašinomis, o ne karaliauti.

ŠEŠI LIETUVIAI BANDĖ SAVINTIS KITO TURTĄ

CHICAGO. — Chicagoje pereitą savaitę šeši lietuviai — advokatas Julius P. Waitches, Bella Butman, Jonas J. Bagdonas, Nikodemas Radis, kun. Povilas P. Zalink ir Jonas Dailydė — apkaltinti už tai, kad jie pereitais metais melagingai teisme liudydami norėjo pasisavinti vieno mirusio bastuno John Thomas Kelly palikimą, kuris, spėliojama, siekęs apie $100,000 sumą. Už melagingus teismui liudymus visi nubausti po vienus metus kalėjimo. Mirusio Kelly lavonas palaidotas Chicagos tautiškosios parapijos kapuose ir iš ten atkastas persitikrinti, kokia liga Kelly mirė. Kelly testamentas, kaip vėliau paaiškėjo, buvo padirbtas ir liudininkų pasirašytas jau po Kelly mirties. Graboriaus Bagdono sąskaita už palaidojimą paduota $4,500, o kai buvo atkastatas grabas, patirta, kad palaidotas tik $98 vertės grabe. Teismo autoritetai įžiuri visame prigavystę. Byla dabar perduota Chicagos Grand Jury svarstyti.

SENATORIUS BORAH NOR PANAIKINTI NRA

WASHINGTON. — Energingasis senatorius Borah pateikė savo planus pagerinti Jungtinėse Amerikos Valstybėse prekybą ir pramonę. Pagrindiniu to plano dėsniu yra panaikinti Roosevelto įvestą NRA darbo kodą. Jis siulo palikti tik tuos NRA kodo skyrius, kurie apriboja darbo laiką, algas ir draudžia samdyti mažamečius.

KARO PAVOJUS BALKANUOSE

GENEVA. — Politička krizė Graikijoje sukėlė rimto karo pavojaus Balkanuose. Apsaugoti savo sienas Turkija pasiuntė į Graikijos pasienį keletą kariuomenės pulkų ir artilerijos. Bulgarija, nepasitikėdama Turkija, mano, kad toji ruošiasi karui. Dėl to pasiuntė kariuomenes į Turkijos pasienį. Bulgarijos ir Turkijos diplomatai dabar vieni kitiems išmetinėja ir prikaišioja ruošimasi karui. Dalykas jau net atsidurė Tautų Sąjungoje.

USA TEISĖJAS PALIKO PUSĘ SAVO TURTO VALSTYBEI

WASHINGTON. — Pereitą savaitę miręs USA aukščiausiojo tribunolo teisėjas Oliver Wendell Holmes, sulaukęs 96 metus amžiaus. Jis aktingai dirbo tribunole iki mirties. Pusę savo turto, kuris susidaro iš apie vieno milijono dolerių, teisėjas paliko valstybei, o kitą dalį — giminėms ir tarnams. Holmes mirė plaučių uždegimu.

Birželio 7 d. dalyviams sumažinta bausmė

KAUNAS. — Vasario 16 d. šventės proga, Lietuvos respublikos prezidentas malonės aktu sumažino bausmę penkiems birželio 7 d. įvykių dalyviams, jų tarpe Kubiliunui, Narakui ir Bačkiui.

HAVANOJE PASKELBTAS APGULOS STOVIS

HAVANA, Kuba. — Havanoje šiomis dienomis paskelbtas revoliucinis streikas, kurį remia dauguma Kubos darbininkų unijų. Havanoje gatvėse buvo susišaudymų su policija ir net kariuomene. Dėl to Kubos karo vadovybė paskelbė Havanoje apgulos stovį. Revoliucinis streikas plečiasi po visą Kubą. Vėliausiais pranešimais, revoliucionieriai beveik visur sunkiai nukentėjo.

LITUANICA II DARO NAUJUS VAŽIUOKLIUS

CHICAGO. — Iš Kohler. Wis. praneša, kad Lituanicai II, kuria lakunas Vaitkus šią vasarą skris į Lietuvą, nuėmė senuosius važiuoklius ir važiuoklių spyruoklius. Jų vietoje bus įtaisyti visai nauji važiuokliai, kurie galės pakelti didesnį svorį. Numatyta toki važiuokliai, kurie gali išlaikyti 800 svarų. Važiuokliai buvo padaryti Lockheed korporacijos, bet pasirodė, kad jų ašys permenkos Lituanicos II svoriui išlaikyti ant žemės.

Lituanica II turėsianti sutalpinti apie 700 galionų gazolino, kuris svers apie 4,000 svarų.

ANGLAI RUOŠIASI PRIEŠDUJINEI APSAUGAI

LONDON. — Londone vėliausiu laiku susirupinta kaip apsaugoti to didmiesčio gyventojus nuo nuodingųjų dujų. Dabar ruošiamas milžiniškas priešdujinis apsaugos planas, kuriam vykdyti bus mobilizuojama daugybė vyrų, moterų, ypač slaugių ir kitų, kurie bus mokomi kitus mokyti, kaip karo metu apsisaugoti nuo nuodingųjų dujų. Planui vykdyti sudarytas britų imperijos apsaugos komitetas.

PABALTIJO VALSTYBĖS NOR RYTŲ LOCARNO

PARIS. — Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės Pabaltijo valstybių vardu oficiališkai pranešė Prancuzijos vyriausybei, kad jos labai susidomėjusios Anglijos-Prancuzijos saugumo paktais. Visos trys Pabaltijo valstybės pakartotinai pareiškė, kad sutinkančios dėtis su Rytų Locarno.

SCHMELINGAS NUGALĖJO STEVE HAMAS

HAMBURG, Vokietija. — Kovo 10 d. vakare Hamburge įvykusiose sunkaus svorio boksininkų rungtynėse tarp Max Schmelingo ir amerikiečio Steve Hamas baigėsi 9 raunde. Laimėjimas pripažintas Max Schemilingui technišku nokautu.

S. Rusijos oro traukinį aptarnauja moterys

MASKVA. — S. Rusijos šiomis dienomis įvesta nuolatinis susisiekimas tariamaisiais oro traukiniais, kurie susideda iš vieno motorinio lėktuvo ir dviejų sklandytuvų. Visą šį oro traukinį aptarnauja išimtinai moterys.

TEISIAMIEMS KLAIPĖDOS NACIAMS REIKALAUJAMA MIRTIES BAUSMĖ

HITLERIS KVIEČIA SIR JOHN SIMON

LONDON. — Oficiališkomis žiniomis, Vokietijos diktatorius šiomis dienomis per D. Britanijos pasiuntinybę Berlyne pakvietė anglų užsienių reikalų ministerį Sir John Simon atvažiuoti į Berlyną pasitarti tarptautinių sutarčių reikalais. Ta pačia proga Vokietijos užsienių reikalų ministeris von Neurath lankėsi D. Britanijos pasiuntinybėje ir pareiškė, kad Hitleris atidėjęs ankstyvesnį pasitarimą su Simonu ne dėl to, kad anglai paskelbė "baltąjį popierį," bet Hitleris iš tikrųjų susirgęs sloga. Britai Hitlerio kvietimu patenkinti ir sako, kad Sir John Simon už poros savaičių važiuosiąs į Berlyną.

276 MYLIOS PER VALANDĄ AUTOMOBILIU

DAYTONA BEACH, Fla. — Sir Malcolm Campbell, pasaulio greitumo automobiliu rekordistas šiomis dienomis Daytona Beach, Floridoje darė pirmą mėginimą padaryti naują automobilių greitumo rekordą. Šiam mėginime jis važiavo savo specialiu automobiliu 276.8 mylių per valandą skuba arba apie 5 mylias daugiau, negu jo senasis rekordas. Šį kartą vos neįvyko nelaimė — automobiliui einant visu greitumu užvažiavo ant minkšto smėlio ir slydo, šešių ratų padangos visai sudegė. Campbell tikėjosi padaryti apie 300 mylių per valandą.

GRAŽUOLĖ NORI PAKARTI ŽMOGŽUDĮ

SPRINGFIELD, Mo. — Viena jauna ir graži vidurinės mokyklos mokinė šiomis dienomis pasiuntė vietos šerifui laišką, kuriame prašo leidimo pakarti juodveidį žmogžudį, kuris dabar nuteistas mirti ir laikomas kalėjime. Mokinė, kurios pavardė Thelma Rediger, sako, norinti žmogžudį pakarti, kad patirti, kaip žmogus jaučiasi kitą nužudęs. Šerifas sako jos prašymo nepatenkins, nes ji dar perjauna.

LENKIJAI TEBERUPI BALTIJOS PAKRAŠČIAI

VARŠUVA. — Lenkijos spaudoje paskiausiu laiku yra pasirodę daug straipsnių, siulančių išplėsti Lenkijos įtaką Baltijos valstybėse. Kai kurie pasiulymai eina taip toli, kad, pasak jų, **Baltijos kraštai turėtų buti padalinti tarp Lenkijos ir Vokietijos.** Bene ryšium su šitomis idėjomis, Lenkija vėl pradeda stiprinti savo diplomatinę veiklą Rygoje ir Taline. Ruošiama net Latvijos ministerio pirmininko Ulmanio kelionė į Varšuvą. Be to, jau šiomis dienomis Lenkijos generalinio štabo viršininkas išvyksta į Latviją ir į Estiją. Tuo vizitu, aišku, norima susilpninti tas įspudis, kurį padarė Lenkijoje Latvijos kariuomenės vado gen. Berkio viešėjimas Lietuvoje.

"LIETUVA — AZIJOS AVANGARDAS"

Vokietijos spauda sako, kad jei Lietuva nuteis Klaipėdos smogikus mirti ar visam amžiui kalėti, tai Vokietija to "nepakęsianti"; pataria Kaunui įsidėmėti

BERLIN, kovo 9 d. — Radio pranešimu, Kaune teisiamiems 126 hitlerininkams, kaltinamiems už priešvalstybinį veikimą, Lietuvos karo teisme valstybės gynėjas pareikalavo kai kuriems kaltinamiems mirties bausmės, o kai kuriems visą amžių kalėti. Šitoks Lietuvos valstybės gynėjo reikalavimas Vokietijoje sukėlė didelio triukšmo. Visa Vokietijos nacių ir pusiauoficiališkoji spauda išėjo iš ribų ir niekšiškai šmeižia, grasina ir puola Lietuvos valstybę. Dauguma laikraščių pažymi, kad jei Lietuva nuteistų kaltinamuosius mirti ar visą amžių kalėti, Vokietija to negalėtų pakęsti. Esą, Lietuvos juristai nesivaduoja teisių dėsniais, jie tik neapykanta prieš Vokietiją ir vokiečius vaduodamiesi tegalėjo tokios bausmės reikalauti.

Kiti laikraščiai Lietuvos valstybės gynėjo reikalavimą vadina "beprotiškos neapykantos vaisium, farsu ir politine demonstracija prieš Vokietiją.

Angriff rašo, kad Lietuva 126 nacių byla nori užmaskuoti savo pastangas ir norus sunaikinti Klaipėdos autonomiją. "Lietuva yra Azijos avangardas," baigia laikraštis.

Kreuz Zeitung, grasindamas Lietuvai, štai ką sako: "Neteisingas Lietuvos teismo sprendimas butų nepakenčiamas, Kauno valdytojai tą turėtų aiškiai įsidėmėti." Vokiečiai rašydami apie pačią bylą neužginčija, kad Klaipėdos naciai turėję ryšių su Berlynu, bet griežtai sako, kad bet koki organizaciniai ryšiai tarp Vokietijos nacių ir Klaipėdos nacių, byloje neįrodyti.

Lietuvos valstybės gynėjas, kalbėdamas apie kaltinamuosius 126 nacius, pareiškęs, kad jie veikią kaimyninės valstybės naudai. Boersen Zeitung rašo, kad tarptautinėmis teisėmis kaimyninę valstybę galima tik tada kaltinti, jei kaltintojai turi neginčijamų įrodymų.

Vėliausių žinių apie bylą iš Lietuvos šaltinių, kol kas, jokių negauta.

KIEK KOKIŲ YRA LAIKRAŠČIŲ VILNIUJE

VILNIUS. — Šiuo metu, lenkų spaudos žiniomis, Vilniuje išeina įvairių laikraščių 71. Iš jų 42 lenkiški, 12 gudiškų, 9 žydiški, 5 lietuviški ir 3 rusiški.

Kartu pažymėtina, kad tame skaičiuje yra 19 dienraščių, 9 savaitraščiai, 10 dvisavaitinių ir 33 mėnesinių bei kitokių.

Žinant spaudos padėtį Vilniuje, reikia labai abejoti dėl šių žinių tikrumo. Greičiausiai šie skaičiai bus gerokai perdėti.

"PERKUNO KANKLIŲ" KRIKŠTAS

Baltimore, Md. — Kovo 5 d., užgavėnių vakare, čia buvo šokiai su piano vardodavio ceremonijomis. Pramogą surengė pirkimo komisija: adv. Nadas Rastenis, fotografas Vincas Velžis, laidotojas Kazys Kučauskas, Jokubas Minkevičius, ir aš pats. Tai buvo Lietuvių Namo salėje.

Mat, iki šioi turėjome Lietuvių salėj keturis pianus, bet jau visi buvo nusenę ir užkimę. Ypač koncertinei muzikai jau jie buvo netikę. Kai Daina susikurė, tai buvo daug kalbėta apie naujo piano pirkimą, bet sumanymas liko be vaisių. Paskui "Du granadieriai" iškilmingai pasižadėjo Dainai nupirkti pianą, kad tik Daina dainuotų; bet tai buvo tik žadinys.

Pagaliau salės bendrovė šių metų pradžioje išsirinko minėtą komisiją pirkti koncertiniam pianui komisiją, kartu su muzikos mokytoja p-le Lelija Geležiute, kaip tono sprendėja ir Vincu Velžiu (kuris prieš kelioliką metų Bostone pianus dirbo) kaip konstrukcijos žinovu, nupirko tokį pianą.

Taigi ta komisija ir surengė šias vardodavio ceremonijas. Visas pelnas buvo skirtas pianui užmokėti. Muzika griežė, susirinkę linksminosi. Buvo skirta dovana už tinkamiausią vardą pianui. Iš duotų įvairių vardų vardo sprendėjos ponios Ona Lukaševičienė ir Marijona Milunaitienė išrinko vardą "Perkuno Kanklės." Šį vardą įteikė Ona Rutkuvienė, Dainos pirmininko žmona, ir pati dainietė ir laimėjo dovaną, gražią cigarečių dėžutę.

Kumais buvo ir davė vardodavio auką: Kazys Pečkis su žmona $3, Petras Wcisengoff su Katrina Jariene, Juozas Strumskis su žmona, Klementas Andreikus su žmona, Matas Rutkus su žmona, Jonas Surviia su žmona ir Domininkas Pečiulis su žmona po $2; o po $1: Vincas Misukevičius, Marijona Jurkšaitė, Tera Matuliauskienė, V. Mikuckienė, Juozas Greiberis, Katrina Feravičiutė, K. Jasulaitienė, Bakutienė, Stasys Mikuckis, Elzbieta Lazauskienė, Pijus Mockevičius, M. Bendorienė, Ona Raudonienė, M. Kurelaitienė ir J. Vasiliauskienė.

Vardodavio ceremonijos buvo taip: muzika griežia "grand maršą." Kumų "grand maršą" veda Juozas Greiberis ir Katrina Feravičiutė. Baigiantis maršui, piano komisijos narys Kazys Kučauskas įteikia p-lei Katrinai Feravičiute gėlių bukietą. Baigę maršą, kumai sustoja prie palaipos.

Atsidaro scena. Scenoje, po dešinei, pianas, uždengtas baltu marškoniu; už jo stovi dainiečiai. Po kairei — dega šventa ugnis šaie milžiniško ąžuolo. Prie ugniakurės stovi vaidilutės — Marijona Jurkšaitė ir Ona Rutkuvienė. Ateina Vaidyla (adv. Rastenis) ir klausia kam jis buvo kviestas. Vaidilutės atsako, kad užvardinimui "kanklių." Vaidyla liepia vaidilutėms atidengti "kankles." Jis stebisi iš dabartinių "kanklių." Sako, kad senas vaidila arba kanklininkas tokių "kanklių" negalėtų pažastyje nešiotis nuo vieno iki kito Lietuvos krašto. Jis sako, kad tokios didelės kanklės turi turėti ir didelį vardą, turi buti "Perkuno Kanklės." Bet kad butų galima sužinoti Lietuvos dievaičių valią ir paties Perkuno norą, jis kreipiasi į Perkuną, kad jei jam patinka tas vardas ir ta auka, tegu atsiliepia. Po Vaidilos maldavimų pasipila žaibas ir trenkia perkunas. Džiaugiasi vaidila, kad Perkunas parodė savo pasitenkinimą, duoda muzikos instrumentui vardą "Perkuno Kanklės." Vaidila prašo, kad kas paskambintų tomis kanklėmis. P-lė Geležiutė sudrožia tinkamą improvizaciją. Vaidila pareiškia savo troškimus, kad "Perkuno Kanklės" įkvėptų lietuviuose tėvynės Lietuvos dainų ir muzikos meilę. Daina sugieda Lietuvos ir Amerikos himnus, uždanga leidžiasi. Vardodavio ceremonijos išėjo tvarkingai ir įspudingai.

Be nemažų pačios minėtos komisijos pastangų ir kitų asmenų, Marijona Jurkšaitė daug rupinosi kumų "grand maršo" tvarkymu, parupino gėles ir t. t.

Taip mes davėme pianui vardą, pašokome, pasilinksminome ir užsigavėjome.

Ant. Kurelaitis.

WYOMINK KLONIO ŽINUTĖS

Wilkes-Barre, Pa. — Didelis gazų sprogimas sunaikino keletą namų. Liko tik kruva gruvėsių. Keturi žmonės užmušti. Vienai moteriai gimė duktė, o kitą dieną ją išmetė į gatvę tas sprogimas, jos naujagimę dukterį užmušė.

Kasyklose užmušė Joną Kuzmą, 26 metų amžiaus. Be to, uola krisdama užmušė ir kitus du žmones.

Lietuviai išdinamitavo lietuvio Jono Jukšaičio namus dėl to, kad jis kasyklose dirbo kaip senos unijos narys. Langai išbyrėjo keletui apylinkės lietuvių.

Niekas nesulaiko streiko.

Dvi unijos kovoja viena prieš kitą. Streikas tęsiasi penkta savaitė. Užmuštų trys, sužeisti šimtai, ligoninės, kalėjimas pilni žmonių, tarp jų daug lietuvių. Kas bus toliau?

Jonas J. Nienius.

Naujas Lietuvių Legiono postas

Bridgeport, Conn. — Vasario 16 d. Bridgeporte, Conn. įsikurė Lietuvių Legiono Amerikoje 5 postas. Mums telieka tik džiaugtis ir sveikinti naują L.L.A. šeimos narį, ir tikimės, kad tas "naujagimis" neapvils ir atvers Bridgeporto lietuvių istorijoj naują lapą.

Vyrai, stokit petys į petį ir dirbkite ne srovinį, bet tikrą lietuvišką darbą. Parodykite kitataučiams, kad lietuvis yra neprastesnis už juos. Varykite pradėtąjį tautinės vienybės ir sąmoningumo darbą.

Legijonierius.

J. SAVONIS VADOVAUJA WATERBURY MUZIKOS KONSERVATORIJAI

Waterbury, Conn. — Juozas Savonis, lietuvis iš New Britaino, šiame mieste veikia kaip American Conservatory of Music direktorius. Sekmadienį, kovo 3 d. jis surengė savo konservatorijos muzikališką vakarą, kuris buvo vienoje iš geriausių salių — Women's Club salėje.

Juozas Savonis taip pat pasižymėjo organizuodamas lietuvių politišką federaciją Connecticut valstybėje. Tai buvo nauja mintis lietuvių politiškų organizacijų gyvenime.

K. S.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės atgarsiai

Amsterdam, N. Y. — Ši tradicinė šventė buna vasario 16 d., bet mes, amsterdamiečiai, Vilniui Vaduoti Sąjungos sk., turėjom paminėjimą vasario 17 d. Dalyvavo inteligentija — daktarai, kunigai, advokatai ir visa Lietuvai dirbanti visuomenė. Didelė garbė priklauso Vilniui Vaduoti Sąjungos sk. už patriotiškas pramogas ir visuomenei, kuri lanko ir remia kulturiškus vakarus. Dėkojame visiems programos dalyviams, dainininkėms — p. p. M. Sargelytei, Aleksandravičiutei, pianistei Motiejunaitei, šv. Cecilijos chorui ir jos vedėjui V. Mickui, toms lietuvaitėms, kurios seserų išmokytos, su vėliavėlėmis pašoko ir padeklamavo jausmingus žodžius, taip pat p-lei Čigliutei už komišką šokį. Dėkojame kun. J. Židanavičiui ir Vienybės redaktoriui — J. Tysliavai už patriotiškas kalbas, o labiausiai p. Tysliavai — už jo dvejetą eilių, kurias jis pasakė, parodydamas tikrus poetiškus gabumus. Su Tysliava susirašinėjo ir jį pasitiko Lukšys, kartu su E. Gustu ir J. Vinskum. Ponai Rupšiai pagamino pietus ir aprupino nakvyne. P. Sargelis, aptiekininkas J. Šidlauskas ir kiti svečią vaišino. Dėkojame visoms ir visiems, kurie tik kuo nors prisidėjo prie šios istorinės šventės minėjimo. Taip pa visai visuomenei VV Sąjunos sk. taria ačiu.

Vasario 24 d. VVS skyrius turėjo metinį susirinkimą, nors narių ir mažai atsilankė, net nutarta keletas svarbių nutarimų. Čia paduosim keletą svarbesnių tarimų. Nutarta pasiųsti $90 Vilniaus Geležiniam Fondui, kad Amsterdamo lietuviai butų įrašyti aukso knygoj. Be to, Steponaičio veikalui "Už Vilnių" išleisti nutarta suteikt 10 dol. Toliau kreiptis į centrą ir reikalauti, kad Amsterdamo lietuviams butų suteikta jiems tikrai užtarnauta vieta pagal aukų rinkimą, Musų Vilniaus ir Trimito platinimą, nes, pagal šį pranešimą, musų skyrius per toli nustumtas.

Toliau surengti kalbas gavėnios metu, kad butų galima išaiškinti Vilniui Vaduoti Sąjungos tikslus ir dar pardavinėti Vilniaus pasų ir ženklelių.

Perrenkant VVS sk. valdybą, liko ta pati: P. Lalas, pirm., J. Bublinskas, vicepirm., P. Sargelis, kasin., A. J. Lukšis, rašt. Agitatoriai ir korespondentai — visi nariai. Patarta VVS nariams lankyti susirinkimus ir tuomi plėsti didesnę akciją Vilniaus vadavimo darbe.

Kalnaberžis.

Vienybės agento padėkos žodis

Baltimore, Md. — Man dirbant laikraščiams, o ypač Vienybei, tenka daug triuso padėti, iki gauni naują skaitytoją arba iškolektuoji mokestį. Bet yra ir tokių žmonių, kaip kad p. T. Chernes, kirpyklos savininkas, kuris pats žino, kada jam reikia užsimokėti už laikraštį, pasišaukia agentą ir užsimoka. Taip reikėtų ir visiems daryti, kaip daro Tamas Chernes, 704 W. Baltimore St. Ačiu!

Ant. Kurelaitis.

Vienybė ne tik seniausias, bet ir geriausias lietuvių laikraštis visame pasaulyje.

PASISEKĘS LIETUVIŲ LEGIONO BALIUS

New Britain, Conn. — New Britaino Liet. Legiono 4 posto balius puikiai pasisekė. Jis buvo kovo 1 d. Lietuvių salėj. Matyt, kad liks ir gražaus pelno postui. Reikia pastebėti, kad N. B. lietuvių publika gausiai lanko vietos buvusių karių pramogas.

Liet. Legiono 4 posto vardu reiškiame padėkos žodį visiems N. B. lietuviams. Kviečiami visi lietuviai įsirašyti į N. B. Lietuvių Legiono 4 postą. Nuolatiniais posto rėmėjais priimami be mokesčio, priimami vyrai ir moterys. Posto susirinkimai buna kiekvieną mėnesio pirmąjį trečiadienį. Postas jau turi apie 70 buvusių karių ir nemažai rėmėjų.

Vietos Liet. Legiono 4 posto nariai gana veiklus ne tik savo kolonijoj, bet lankosi ir kitur.

Vasario 16 d., kai buvo švenčiama Lietuvos Nepriklausomybės šventė, tai vietos posto vadas V. Vitukynas pasiuntė iš 4 posto keletą narių susipažinti su broliais bridgeportiečiais, buvusiais kariais. Grįžo su geriausiomis mintimis, kad ir ten įkurtas Liet. Legiono postas.

Mes, buvę pasaulinio karo kariai, tarnavę Amerikos armijoj, organizuokime lietuvių legionus Amerikoje. Visos kitos tautos Amerikoje seniai tai padarę. O mes nors vėliau, bet geriau, nekaip niekados.

K. S.

DIDELIS UNIJOS BALIUS

Netikę paveikslai

Baltimore, Md. — Penktadienį, kovo 1 d. A. C. W. of A. unijos lietuvių skyriaus Lietuvių Namo salėje buvo surengtas balius, į kurį atsilankę publikos apie septyni šimtai, tai reiškia, kad balius buvo didelis, nes labai retai tiek daug publikos dalyvauja baliuje. Dalyviai atstovavo net keturias tautas — lietuvius, lenkus, italus ir žydus. O tai kaip tik ir parodo darbininkų solidarumą ir be komunistinių šukių. Darbininkiškose pramogose kaip ir darbininkų klasės kovoj tautų tarpe skirtumo nėra, kol į jų tarpą neįsimaišo toki karštagaiviai, kaip komunistai.

Sekmadienio vakare lietuvių salėje p. A. V. Žigas iš New Yorko rodė paveikslus. Paveikslai buvo prastoki ir publika buvo nepatenkinta. Buvo girdima garsiai kalbant, kad su tokiais paveikslais ne tik pats sau, bet ir kitiems kenkia. Be to, dar galima sakyti, kad ir pats filmininkas, kaip jis pats sako, permažai nusimano apie tokių paveikslų rodymą ir jų filmavimą. Žiurint į jo paties filmuotus paveikslus, buvo gaila ir kartu pikta, kai matai tik sudarkytus vaizdus. Žmonės be galvų. Kitur matai, kaip vyrai su mergoms tąsosi ir verčiasi per galvas. Aš čia nekaltinu tų, kurie buvo vaizduojami filmose, o tik kaltinu patį filmuotoją už jo nesugebėjimą ne tik filmuoti, bet ir tinkamai prirengti tuos, kuriuos filmavo, kad publikai neparodytų, taip sakant, "jovalo." O, be to, ir jo paties neva aiškinimas, per garsiakalbį, dar labiau erzino publiką, kai nosį įkišęs į garsiakalbį švankščia taip, kad nei suprasti nebuvo galima. Dėl to publika netvarkingai ir garsiai kalbėjo. Filmuotojas sakėsi, netrukus važiuojąs į Lietuvą ir prašė, kad jam duotų kuo daugiausia savo giminių adresų, žadėjo visus nufilmuoti ir paskui, grįžęs į Ameriką, juos parodyti. Bet kaip žmonės pamatė tokius netikusius paveikslus, tai dauguma tų, kurie jau buvo parašę adresus, susilaikė, sakydami — "mes nenorime matyti ant juoko nutrauktus savo gimines." Patartina p. Žigui dar pastudijuoti tą amatą, o tik paskui eiti į visuomenę.

Dalyvis.

Neseniai Portugalijoje buvo keistos vestuvės. Jaunikis vadinosi Adomas, jaunoji — Ieva, o laivas, kur jie apsivedė — Rojus.

Vienybės nuolatinis Agentas Philadelphijoje

V. Baranauskas

Philadelphiečiai kreipkitės į vietinį nuolatinį Vienybės agentą p. V. Baranauską, 106 Miffin St., Philadelphia, Pa.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA

LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rušies gardumynai gaminami, parduodami musų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose

PUIKIAI ĮRENGTA MECHANIŠKA KEPYKLA

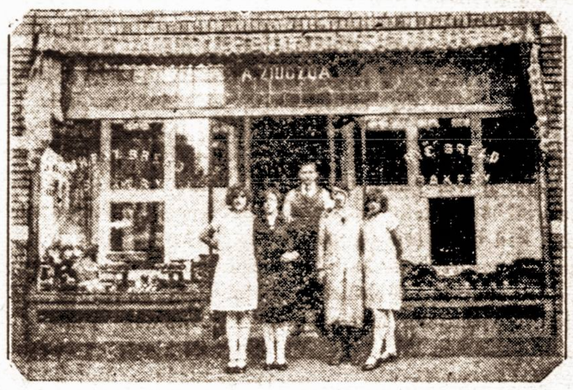

ANDRIUS ZIUGZDA

182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnaviams bus atatikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET
Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Telefonai: Bell — Oregon 5136

Keystone — Main 1417

50% NUPIGINTOS KNYGOS

SĄRAŠAS

VIENYBĖS LAIDOS KNYGOS

1. ŽEMĖS GIESMĖ. I DALIS. Parašė Kazys Puida. Brooklyn. N. Y. 1911 m. 202 pusl. Apysaka. Kaina buvo $1.00
2. ŽEMĖS GIESMĖ. II DALIS. 112 pusl. Kaina buvo ..... 50c.
ABI DALYS DABAR UŽ 50 CENTŲ
3. APYSAKOS. Parašė Kazys Puida. Brooklyn. N. Y. 1915 m. 237 puslapiai. Buvo ..... 75c.
DABAR TIK 30 CENTŲ
4. KUPRELIS. Parašė Ignas Šeinius. Brooklyn. N.Y. 1913 m. 258 pusl. Buvo ..... 75c.
DABAR TIK 30 CENTŲ
5. GRANATŲ PAVĖSYJE. Pasakos. Parašė Oskar WILDE. Vertė Kazys Puida. Brooklyn. N. Y. 1914 m. 159 pusl. Kaina ..... 40c.
DABAR TIK 25 CENTAI
6. IDĖJA ANT MĖŠLYNO. Apysaka. Brooklyn. N. Y. 1911 m. Parašė Musė. 39 pusl. ..... 10c.
7. ISTORIJA SEPTYNIŲ MOKINTOJŲ. Labai įdomi apysaka iš senovės arabų gyvenimo. 158 pusl. Brooklyn. N. Y. 1912 m. Kainavo ..... 50c.
DABAR TIK 30 CENTŲ
8. ANT GYVENIMO SLENKSČIO. Graži Čirikovo apysaka. Vertė J. O. Širvydas. Brooklyn. N. Y. 1922 m. Kainavo ..... 20c.
DABAR TIK 10 CENTŲ
9. ŽMOGUS. J. Akuraterio apysaka. Iš latvių kalbos vertė J. Baniulis. Plymouth. Pa. 1907 m. 40 pusl.
DABAR TIK 10 CENTŲ
10. PIRMOJI GEGUŽĖS. Teisybės apysaka. Vertė Ant. Skruzdė. Brooklyn. N. Y. 1908 m. 39 pusl.
DABAR TIK 10 CENTŲ
11. KĖKŠTŲ SIMAS. Ukiška apysaka. Parašė Mėnaitis. Plymouth. Pa. 1906 m. 26 pusl.
DABAR TIK 10 CENTŲ
12. ŽEMĖS DULKĖS. Apysaka. Parašė M. Radzevičiutė. Plymouth. Pa. 1901 m. 226 pusl. Pirmiau buvo ..... 50c.
DABAR TIK 30 CENTŲ
13. JAUNIEJI SKRAUJA. Parašė J. Weyssenhoff. Autorizuotas vertimas iš lenkų kalbos. Vertė K. Puida. Brooklyn. N. Y. 1912 m. 309 pusl. Pirmiau kainavo $1.00
DABAR TIK 50 CENTŲ
14. ISTORIJA APIE GRAŽIĄ KATRIUKĘ. Labai įdomi pasakėlė. 23 pusl. Brooklyn. N. Y. 1913.
TIK 10 CENTŲ
15. VAIZDAI-VAIZDELIAI ir eilės prozoje. Parašė Julius Baniulis. Brooklyn. N. Y. 104 pusl.
TIK 20 CENTŲ
16. VALKATA. Vaizdelis iš gyvenimo. Iš latvių kalbos išvertė J. Pleirys. Brooklyn. N. Y. 13 pusl. 1908 m.
TIK 10 CENTŲ
17. APUOKO SAPNAI. Gyvenimo vaizdeliai. Parašė J. Šliburis. 44 pusl. Brooklyn. N. Y. 1908 m.
TIK 15 CENTŲ
18. LIETUVOS KELIAIS. Gražus apsakymėlis iš Lietuvos atgimimo laikų. Parašė Žemaičių Antanas. 62 pusl. Brooklyn. N. Y. 1921 m. ..... 50c.
DABAR TIK 25 CENTAI
19. MIŠKAS VIS SMARKIAU DEGĖ... Vaizdelis. Iš rusų kalbos vertimas. Brooklyn. N. Y. 1911 metais. Buvo ..... 15c.
DABAR TIK 10 CENTŲ
20. SAUSIO DEVINTA. Vaizdelis iš darbininkų gyvenimo. Parašė Maksim Gorky. Vertimas iš rusų kalbos. 40 pusl. Brooklyn. N. Y. 1908 m.
TIK 10 CENTŲ
21. EMIGRACIJA. Vaizdelis iš darbininkų gyvenimo. Parašė J. Šliburis. 47 pusl. Brooklyn. N. Y. 1908 m.
TIK 15 CENTŲ
22. RYTOJUN BEŽIURINT. Visuomeniniai pedagoginiai straipsniai. Parašė Aitvaras. 174 pusl. Brooklyn. N. Y. 1913 m. Buvo ..... 50c.
DABAR TIK 30 CENTŲ
23. PONAS BARTKUS. Eilėmis. Parašė kun. A. Burba. 21 pusl. Brooklyn. N. Y. 1908 m.
TIK 10 CENTŲ
24. GEGUTĖ. Eilėmis parašė K. Stiklelis. 16 pusl. Plymouth. Pa. 1908 m.
TIK 5 CENTAI
25. NAŠLAITĖ. Apysaka eilėse. 14 pusl. Plymouth. Pa. 1905 m.
TIK 10 CENTŲ
26. SUDAINUOTA DAINA. Trijų veiksmų drama. Parašė Viktorija Venclenė. 106 pusl. Brooklyn. N. Y. 1931 m.
20 CENTŲ
27. APIE DIEVŲ PAVYDUMĄ. Iš rusų kalbos. 38 pusl. Brooklyn. N. Y. 1912 m. Buvo ..... 15c.
DABAR TIK 10 CENTŲ
28. VISUOTINOJI HISTORIJA SATYROJE. Iliustruota. 184 puslapių. Išleista Brooklyn. N. Y. 1912 m. ..... 60c.
DABAR TIK 30 CENTŲ
29. MOKSLINČIUS TVARDAUSKAS. Apysaka iš žmonių padavimų. Pirmoji ir antroji dalis. Plymouth Pa. 1908 m. 174 puls. ..... 50c.
DABAR TIK 25 CENTAI
30 PASKAITA IŠ LIETUVOS ISTORIJOS. Parašė M. Šalčius. Išleido Tėvynės Mylėtojų Draugija. Vienybės spauda. 1918 m. 94 pusl. ..... 25c.
31. VARGDIENIAI. Parašė A. Fromas-Gužutis. Iš tikrų atsitikimų devyniolikta šimtmetyje. Plymouth. Pa. 1906 m. 187 pusl. ..... 50c.
DABAR TIK 25 CENTAI
32. VILKŲ LIZDAS. Parašė Zuzana Morawska Apysaka iš kryžuočių laikų. Iš lenkų kalbos vertė Vėgėlė. 117 pusl. Brooklyn. N. Y. 1911 m. 50c.
DABAR TIK 25 CENTAI
33. PASIKALBĖJIMAI APIE DANGŲ IR ŽEMĘ. Vertimas iš svetimų kalbų. 80 pusl. Brooklyn. N. Y. 1911 m. ..... 25c.
DABAR TIK 15 CENTŲ
34. DANGUS IR ŽVAIGŽDĖS. Iš rusų kalbos vertė A. Musteikis. ..... 10c.
35. APIE KUNO IŠLAVINIMĄ. Pagal prof. G. Bliuncli parašė P. Norkus. Iliustruota. 74 pusl. Brooklyn. N. Y. 1910 m. ..... 15c.
DABAR TIK 10 CENTŲ
36. ŠVEDŲ LIAUDIES ŠVIETIMAS. Iš rusų kalbos vertė K. Puida. 64 pusl. Brooklyn. N. Y. 1911 m. ..... 25c.
DABAR TIK 15 CENTŲ
37. KANKINTOJAI IR KANKINIAI UŽ MOKSLĄ. Parašė kun. V. Dembskis. 183 pusl. Plymouth. Pa. 1905 m. ..... 50c.
DABAR TIK 25 CENTAI
38. BALTRUS TAURAZERIS. Drama trijuose veiksmuose. Vertė A. M-čys. 81 pusl. Brooklyn. N. Y. 1909 m. ..... 25c.
DABAR TIK 15 CENTŲ
39. IŠGRIOVIMAS KAUNO PILIES. Parašė Aleksandras Fromas. 85 pusl. Plymouth. Pa. 1906 m. Drama keturiuose veiksmuose. ..... 30c.
DABAR TIK 15 CENTŲ
40. PASAULY TIK TADA BUS GERAI, KADA VISI JUOKSIS. 1928 metų juokų, dainų ir sapnų orakulas. Brooklyn. N. Y. 1928 m. ..... 25c.
DABAR TIK 10 CENTŲ

Siųsdami užsakymus ir pašto perlaidas pridėkite po 6 centus. Kanadoje ir Pietinėje Amerikoje — po 10 centų už kiekvieną siuntinį. Užsakymus siųskite:

Vienybė Book Shop,
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

BLAISE CENDRARS

AUKSAS

Iš prancuzų kalbos verčia
JUOZAS TYSLIAVA

PENKTOJI DALIS

(Tęsinys)

Sėjami laukai kasmet vis plėtėsi. Indėnai, vienuolių prižiurimi, tiesė kelius, statė tiltus, malunus ir kasė kanalus arba dirbdavo įvairiose dirbtuvėse: kalvėje, balnų dirbtuvėje, dažykloje, medžio, puodų ir čerpių dirbtuvėse, plytinėje.

Truputis po trupučio aplink gyvenamus namus augo naujos sodybos, buvo ariamos naujos žemės, statomos fermos, mažos plantacijos, kurios budavo pavedamos ypatingai pasižymėjusiam indėnui. 1824 metais šv. Antano Misija turėjo 1,400 indėnų, kurie laikė 12,000 galvijų, 2,000 arklių, 14,000 avių. Tėvai jėzuitai, davę neturto įžadus, jokių turtų neturėjo, jie save laikė indėnų vadovais ir globėjais.

Be to, atėjo Meksikos respublikos laikotarpis. 1832 metais religinės įstaigos ir jų kolonijos paskelbiamos valstybės nuosavybė. Vienuoliams pažadama pensija, bet ji niekados neišmokama. Tai visuotinis pairimas. Generolai ir pavieniai politikos tironai užgrobia pačią turtingiausią šalį ir apiplėšti indėnai nubiednėja, be atodairos išnaudojami, pasitraukia į tyrus. Gerovė ir visuomenės turtas staiga grimsta. 1838 metais jau tik 4,450 apmokamų darbininkų vietoj 30,650 indėnų, kurie pirmiau laisvai dirbdavo Misijose; galvijų skaičius krinta nuo 420,000 iki 28,220; iš 62,500 arklių lieka tik 3,800; iš 321,500 avių liko tik 31,600. Valstybė dar stengiasi grąžinti buvusį turtą ir gerovę. Ji duoda indėnams žemės, pilietybės teisių, padaro juos laisvos respublikos piliečiais. Bet jau per vėlu. Piktas darbas jau padarytas. Visos Misijos įstaigos paverstos degtinės pilstytuvėmis.

Kaip kartas šiuo metu atvyksta Suteris.

Ir jis pradeda veikti.

ŠEŠTOJI DALIS

19

Suteris, pirmą kartą išjojęs pajodinėti, atvyksta į Sacramento slėnį. Stebėtinas žemės derlius priverčia jį ten apsistoti. Grįžęs iš kelionės, jis sužino, kad pirmutinė kanakų partija jau atvykusi. Iš viso 150 žmonių ir jie apsistojo Yerba Buena viensėdijoje, netoli San Francisco įlankos. Juos lydi devyniolika baltųjų, visi linksmi vyrukai, stiprus ir visam kam pasiruošę, pasamdyti vienos kompanijos iš Honolulu. Suteris juos apžiuri, jie apsiginklavę iki dantų.

Suteris tuojau vyksta į Monte Rey. Jis vyksta be sustojimo sausžemiu, joja dieną ir naktį.

Johannas Augustas Suteris eina pas gubernatorių Alvarado. Jam pareiškia norįs apsistoti šioje šalyje. Jo kanakai dirba žemę. Jo nedidelė ginkluota armija įsteigs žvalgybos punktą, kad butų galima kliudyti laukinių šiaurės giminių puolimams. Jis mano surinkti senus Misijų indėnus, duoti jiems žemės ir priversti juos dirbti pagal jo priežiurą. Kiti laivai — sako jis — ateis dar iš Honolulu, kur aš suorganizavau labai stiprią bendrovę. Nauja kanakų partija išlips įlankoje, kurią aš parinkau, ir nauji baltųjų buriai atvyks dar, jie pas mane dirbs už algą. Leiskite man dirbti, o aš jums pažadu atstatyti kraštą.

— O kur jus norite įsikurti — klausia jį gubernatorius.

— Sacramento slėnyje, ties Rio de los Americanos įtaka.

— Kaip jus pavadinsite savo sritį?

— Naujoji Helvecija.

— Kodėl?

— Aš šveicaras ir respublikonas.

— Gerai. Darykite, ką norite. Aš jums duodu pirmąją koncesiją dešimčiai metų.

20

Suteris ir jo armija traukia į Sacramento slėnį.

Priešakyje eina trys banginių medžiotojai, dar apsirengę jurininkų drabužiais. Paskui juos eina 150 kanakų, apsirengusių vienodais lininiais marškiniais, kurie jiems iki kelių. Jie pasidarė kažin kokias nedideles smailagales kepuraites iš tuliponų lapų. Paskui vyksta 30 vežimų, su maisto atsarga, sėkla ir apsaugos pabukłais, apie 50 arklių, 70 mulų, 5 jaučiai, 200 karvių, penkios avių kaimenės. Paskui joja užpakalinė sargyba, apsiginklavus ilgais karabinais. Visi užsimovę ant ausų odines kepures.

21

Šešioms savaitėms praėjus, slėnis nelyginant, haliucinuojantis spektaklis. Čia praėjo ugnis, ugnis, kuri rusėjo po žemai slenkančiais, karčiais paparčių krumų dumais. Paskui ugnis pasikėlė, kaip švyturys, aukštai tiesiai, negailestingai, vienu mostu. Dabar iš visų pusių kyšo apdegę stuobriai, sukriaukutėjusios žievės, išdraskytos šakos. Dideli medžiai dar stovi suskilę, apdegę.

Darbas eina.

Jaučiai ateina ir nueina. Mulai pakinkyti į žagrės. Sėkla lekia. Net nėra laiko išrauti pajuodusių šaknų, vaga jas aplenkia. Jaučiai jau trypia balose, avys suvarytos ant kalvų, arkliai ganosi gardyje, apstatytame stegėmis. Ties dviejų upių santaka murinami pamatai ir auga namas. Vos aptašyti medžiai, šešių colių storio lentos eina į statybą. Viskas stipru, solidiška, didu, platu, numatoma ateičiai. Statiniai rikiuojasi, kluonai, sandėliai, sandėliai rezervams. Dirbtuvės netoli vandens; kanakų kaimas dauboje. (Bus daugiau)

PERIODINĖS SPAUDOS AUKSO AMŽIUS

Neseniai Paryžiuje pasirodė prancuzų profesoriaus Georges Weill knyga tokiu pavadinimu: "Laikraštis. Periodinės spaudos kilmė, evoliucija ir jos reikšmė." Šioje knygoje autorius bando padaryti trumpą pasaulio periodinės spaudos istorijos apžvalgą. Tai be ne bus pirmas tokios rušies mokslinis periodinės spaudos istorijos reikalu darbas. Prof. Weill smulkiai išnagrinėja periodinės spaudos istorija Anglijoje, Vokietijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Prancuzijoje beveik per tris paskutiniuosius amžius.

Pasak autoriaus, spaudos aukso amžius atėjo tada, kai ji tapo laisva ir kartu pradėjo žengti su technikos pasisekimais. Ypatingą laikraštininko darbo vystymąsi sėjo technikos pažanga Anglijoje. Tame krašte pirmiausia galima buvo pasakyti apie laikraštį tą, ką pasakė žymus to laiko anglų visuomenininkas Bulver Litton, kovojęs dėl panaikinimo mokesčių spaudai: "Jeigu man reikėtų perduoti busimoms kartoms XIX amžiaus anglų civilizacijos įrodymą, aš pasirinkčiau ne geležinkelius, fabrikus, visuomenės įstaigas, bet man pakaktų paprasto Times numerio." O šimtą metų prieš tai Times tiražas siekė tik 17,000 egzempliorių ir tai atrodė dideliu tiražu.

Europos spaudos istorijoje anglų laikraštis Times anksčiausiai bandė sukurti savarankiškus informacijų organus. Didžiausio autoriteto šis laikraštis pasiekė 1850—1860 metais. Times priklauso ir pirmoji revoliucija laikraštinėje technikoje. Jis pirmas pritaikė savo spaustuvėje garo variklį spausdinimo mašinoms. 1814 metų lapkričio 28 dieną laikraštis išdidžiai paskelbė savo skaitytojams: "Šis numeris yra pačio žymiausio patobulinimo rezultatas, kuris padarytas spaustuvių darbe nuo spaudos išradimo. Dabar per vieną valandą spausdinama nemažiau 1,100 laikraščio lapų."

1830 metai Prancuzijoje buvo tikri laikraštinės revoliucijos metai. Tais pat metais pasirodė ir pirmosios informacinės agenturos, kurios nepaprastai palengvino laikraščiams gauti greitą ir tikslią informaciją. Pirmoji iš tokių agenturų buvo Havaso agentura Paryžiuje, išaugusi iš mažo biurelio, teikusio laikraščiams litografiniais lapeliais ištraukas iš užsienio spaudos ir žinias iš Vokietijos. Charle Havasas, nupirkęs biurą, praplėtė jį ir pradėjo naudoti žinioms gauti visomis tada prieinamomis susisiekimo priemonėmis, — paštu, optiniu telegrafu, pašto karveliais, pirmais geležinkeliais ir elektros telegrafu. Valdžios žinioms gauti, agentura tapo oficialaus pobudžio, kurio laikosi ir dabar. Vienas iš Havaso bendradarbių, vokietis Reuteris, 1851 metais įkurė agenturą Londone, o vokietis Wolfas — Berlyne. Šios trys agenturos iki šiol tebėra laikraštinės informacijos tiekėjai viso pasaulio spaudai. Be jų neapseina net tie laikraščiai, kurie turi ir savus korespondentus ar net spaudos skyrius užsienyje.

Toji evoliucija, kurią gyveno Europos spauda, stengdamosi užkariauti vis platesnius gyventojų sluoksnius, dar anksčiau griežtesne ir sėkmingesne forma vyko Amerikoje. Ten jau 10 metų prieš tai laikraštis Sun turėjo 19,000 egzempliorių tiražą, t. y., daugiau negu Times. Kito amerikiečių laikraščio Morning Herald redaktorius Gordonas Benetas pirmas pradėjo siuntinėti reporterius "gatvės įvykių" aprašinėti, kroniką ir kitas žinias rinkti. Nuo 1838 metų Herald jau turėjo korespondentus svarbiausiuose Europos centruose. Šis laikraštis pirmas pradėjo spausdinti laikraštines iliustracijas. Bendrai, amerikiečių laikraštis prieš šimtą metų labiau buvo panašus į dabartinį, negu europeiškas. Toje pat Amerikoje, kur kas anksčiau, negu Europoje, patobulino laikraščių pardavimą ir skelbimų rinkimą. Žinoma, ir Amerikoje spauda turėjo ir tebeturi didelės politinės reikšmės, galbut dar daugiau nei kituose kraštuose, bet savo ypatingais metodais, amerikoniškas laikraštis visų pirma skirtas skaitytojui, kuris lekia triukšmingu metroekspresu, valgo pusryčius stovėdamas prie bufeto, skutasi per dvi minutes. Ankieta, padaryta Chicagoje, išaiškino, kad pusė skaitytojų pašvenčia laikraščiui 15 minučių per dieną. Bendrai amerikoniškas laikraštis turi dominti, vilioti skaitytoją.

Be abejo, periodinės spaudos aukso amžius charakteringas ne tik techniška pažanga. Laikraštis pamažu apėmė visos žmonijos gyvenimo sritis. Ir šiandien jau niekas negali apseiti be periodinės spaudos. Didysis karas buvo kiek sulaikęs periodinės spaudos vystymąsi, bet XX amžiaus nepaprasti išradimai dar daugiau įgalino spaudą. Gal tik paskutiniaisiais metais pasireiškusi visuotinė ekonominė stagnacija bus kiek nustelbusi tolesnį periodinės spaudos klestėjimą.

K. K.

LIETUVA INDIJAI DIRBS DIEVUS

Šiomis dienomis Lietuvos vyriausybė yra gavusi iš Indijos žymesnės tikybinės įstaigos laišką, kuriuo prašoma jai pristatyti žymias partijas lietuviškų ąžuolų, nes lietuviškas ąžuolas yra labai vertingas kaip joks kitas pasauly. Pagal Indijoj jau padarytus bandymus pasirodė labiausiai tinkamas dideliems Budos stabams gaminti.

Bet, turint galvoje labai didelį atstumą tarp Lietuvos ir Indijos, ąžuolinių rąstų transportas atseitų labai brangiai ir todėl Lietuvos vyriausybė labai prašoma malonėti duoti reikalingą leidimą, kad Lietuvoje butų pastatytas specialus stabų fabrikas, kuris paskui išveš į Indiją jau gatavus stabus. Lietuvos vyriausybė atsakė neturinti nieko prieš tai, taip kad laukiama atvykstant į Kauną Indijos technikų ir dvasiškių, kurie iš pradžių rupinsis fabriko pastatymu ir paskui stabų gaminimu. Be Indijos specialistų, kurie atvyks į Kauną, bus reikalingi vietiniai darbininkai.

Ta proga Romos laikraštis **Messaggero** rašo, kad dabar, pradėjus gaminti stabus (dievaičius) serijomis moderniškiausiai įrengtuose (šiaurės krašto) fabrikuose lyg kokius automobilius, dievų Kali ir Višnu oreolas išnyksiąs: Indija perimanti Vakarų civilizacijos formas ir greit perdirbsianti Budos bažnyčias į kabares su jazzu ir automatišku baru.

IŠ ŠALIES ŽIURINT

Jeigu dar kas neskaitėte 9 Tėvynės numerio, tai, neatidėliodami, tuoj perskaitykite, o ten rasite, kaip buvęs SLA kasos globėjas mainieris p. M. A. Raginskas "riečia į ragą" du advokatus — Bagočių ir Gugį. To mainierio užmestos kilpos — skaitlinės ir datos taip "užčiokino" tuos du advokatus, kad jie tik mikčioti tegali. Atsakymo tikro nėra.

Komunistų Laisvė plačiai pacitavus iš Tėvynės p. Raginsko nesumušamus faktus, be saviškų komentarų, pasako labai daug tyros tiesos: "Todėl dabar Bagočius su Grigaičiu bando kaip nors užmušti Gegužio pusę moraliai." Su tokiu Laisvės teisingu pareiškimu kiekvienas sveikai protaujantis lietuvis pilnai sutiks.

Kaip laikraščiai rašo, Marylando valstybėj pereito rudens rinkimuose laimėjęs republikonas prieš senąjį demokratą gubernatoriaus sostą, vietoj ėmęsis naudingo valstybės darbo, tuojau pradėjo žiurėti, kiek buvęs demokratas gubernatorius padaręs "smertelnų griekų," kad tokiu budu demokratus butų galima, kaip sakoma, "iškikinti iš pozicijų" ir pačiam pasilikti ilgamečiu viešpačiu.

Tą patį galima pasakyti ir apie laimėjusį SLA prezidento sostą Bagočių, kuris pirmiausia ėmėsi ieškoti "šiukšlėse" (jo paties žodžiai) buvusio prezidento nuodėmių, kurių, deja, iki šiol dar nesurado. Tai vis, mat, politikierių — triksai rodyti pirštu į kitą, kad tuomi kalėtų nukreipti visuomenės akis nuo savęs.

Antrojo skridimo viešpačiai iš naujo pradėjo kaulyti iš visuomenės aukų tam savo neįvykdomam skridimui. Matyti, jiems dar neužtenka tų $32,000, kuriuos jie pernai išviliojo iš visuomenės. Jie nori magaryčioms pasikolektuoti dar daugiau.

Vienybei, kaip visuomeniniam laikraščiui, nereiktų perdaug kištis į to jau visuomenei taip lygiai ir lietuvių tautai mažos reikšmės turinčiam, o daug kaštuojančiam skridimui. Yra pas mus daug svarbesnių reikalų, kaip Vilniaus vadavimo reikalas ir okupuotų lietuvių gelbėjimas. O juk šiems reikalams antrojo skridimo ponai nėra nė piršto pajudinę.

Titnagas.

PRAMONĖS ĮMONĖS LIETUVOJE

Lietuvos banko žiniomis, naujų pramonės įmonių per paskutinį 1934 m. ketvirtį įsisteigė 8 su apie 500,000 litų kapitalu. Iš jų stambesnės: žuvies apdirbimo fabrikas su 100,000 litų kapitalu, lentpiuvių ir malunų 4 su apie 200,000 litų kapitalu ir 2 audimo ir verpimo fabrikai su apie 170,000 litų kapitalu. Per visus 1934 metus naujų pramonės įmonių įsisteigė 31 su apie 1.1 mil. litų kapitalu prieš 43 su apie 1.8 mil. litų kapitalu 1933 m. ir prieš 116 su apie 11.2 mil. litų kapitalu 1932 metais. Visos naujai įsisteigusios įmonės rušimis skirstosi taip: 12 malunų ir lentpiuvių (su apie 380,000 lt.), 3 audimo fabrikai (apie 250,000 lt.), 3 vilnų verpyklos (90,000 lt.), 1 kailių apdirbimo dirbtuvė (100,000 lt.), 1 metalo apdirbimo fabrikas (60,000 lt.) ir kt.

Laikraštis sielą gaivina ir protą maitina.

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sekmingai gydomos naujausiu moksliš ku budu. Kraujo, odos ir nervų ligos, nusilpimas, inkstai, katarai ir chroniški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemorrhoid, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergat ir ne žinot kas jums kenkia užeikite privatiškai konsultacijai.

Tiriam krauja, bandymai labai batorijose, X — spinduliai

SERUM IR VACCINE ĮSKIEPIJIMAI

MOKESČIAI MAŽI

TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

DR. L. ZINS

(įsteigta suviršy 25 metai)

110 EAST 16-th STREET, New York, N. Y.

Tarp 4-th Ave. ir Irving Place.

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.
Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

BREMEN · EUROPA

NORTH GERMAN LLOYD

Didelė EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir prižiuri
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje

Populiariu Kabininiu Garlaiviu
"STUTTGART"

Išplauks iš New Yorko
BIRŽELIO 5 d., 1935
tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TREČIOS KLESOS KAINOS:
IŠ NEW YORKO Į KLAIPĖDĄ
$97.50

Į ABI PUSI Į KLAIPĖDĄ IR ATGAL
$167.00

Pridedant Jung. Valst. Taksus

Dėl informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. TREČIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.

JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

ATLANTIC TRAVEL SERVICE
K. SIDABRAS, Prop.
308 W. B'way, So. Boston, Mass.

PETRAS BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.

PAUL MOLIS
1730—24th St., Detroit, Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

C. J. WOSHNER
2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.

A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG-AMERICAN LINE • NORTH GERMAN LLOYD

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprupina visus kelionės reikalus.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Siunčia pinigus į:
Lietuvą
Lenkiją
Sovietų Rusiją
ir visas šalis pasaulyje.

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Evergreen 7-7840

NOTARY PUBLIC
Tel.: NEwtown 9-4464
A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA
54-41—72nd STREET, Maspeth, N. Y.

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantiką. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai.

Kaina $1.50, siunčiant paštu $1.65.

Reikalaukite:

VIENYBĖ
193 Gand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

Established February 10th, 1886

Published Tuesdays and Fridays — *Leidžiama antradieniais ir penktadieniais*

JUOZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:		METINĖ PRENUMERATA:	
In Brooklyn	$3.50	Brooklyne	
In United States	$3.00	Jungtinėse Valstybėse	
Canada	$4.00	Kanadoje	
Other Countries	$4.00	Lietuvoje ir kitur	

Advertising Rates on Application — *Skelbimai pagal susitarimą*

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

B. J. SCHEGAUS, President — P. BUKŠNAITIS, Manager

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-7840

NRA IR NEDARBAS

Tuo metu, kai visa eilė senosios Europos valstybių, valdomų geležinėmis diktatorių rankomis, ruošiasi karui su kitomis tautomis, tai Jungtinėse Valstybėse pageidaujamas toks diktatorius, kuris vestų karą su nedarbu.

Šiandien jau labai aišku, kad jeigu prieš dvejetą metų Rooseveltas nebutų įvedęs specialių NRA kodų, kurie turėjo reguliuoti šios šalies darbą, tai bedarbių skaičius dabar galbut jau butų dvigubai pakilęs. Nors NRA kodas, kaip ir kiekvienas paskubomis gamintas įstatymas, toli gražu nepirmos tobulybės, vis dėlto tai labai daug padėjo Roosevelto vyriausybei kovoje su nuolatos augančiu nedarbu.

Dėl to labai gerai suprantama, kai kongresas, patardamas Rooseveltui pratęsti NRA, tuo pačiu sykiu pataria paskirti jam tvarkyti ne tarybą, kaip dabar yra, bet vieną žmogų, kuris, nelyginant diktatorius, žiurėtų, kad tas kodas butų teisingai vykdomas.

Netenka abejoti, kad NRA bus ir toliau, nes tik jo dėka, nors dalinai, pagerėjo šios šalies darbo žmonių gyvenimas.

Amerikos turtai toki dideli, kad čia galėtų labai gerai gyventi dar kelis šykius tiek didesnis žmonių skaičius, jeigu butų pašalintos pasenusio feodalizmo liekanos. O tos liekanos — neteisinga turto dalyba. Keletas atskirų žmonių — milijardieriai, o keletas milijonų žmonių net darbo neturi.

Dėl to reikėtų pailginti ne tik NRA, paskiriant jam diktatorių, bet taip pat praplėsti NRA teises, leidžiant tam "diktatoriui," pilna žodžio prasme, daryti naują dalybą.

LIETUVA IR JOS DRAUGAI

Prieš šešioliką metų Lietuva buvo viena kovoje dėl savo nepriklausomybės. Tada ji pasitikėjo tik savo jėgomis ir valia, kuri buvo nepalaužiama viso pasaulio geros valios lietuviuose. Tada nei Lietuvos žmonėms, nei jų valstybės vyrams nebuvo laiko užsiimti politika. Tada visa tauta buvo sujungta į vieną akciją. Krašto savanoriai kareiviai vienu ir tuo pačiu metu kovojo net keliuose frontuose. Nežiurint to, tada Lietuvos žmonės tikėjo, kad tie keliariopai gausingesni ir stipresni priešai bus nugalėti. Taip ir atsitiko.

Dabar per šį daugiau, kaip pusantro dešimtmečio nepriklausomo gyvenimo laikotarpį Lietuva sustiprėjo ne tik viduje, bet ir užsieniuose. Ji turi visą eilę draugų, kurie nuoširdžiai remia ją kovoje dėl savo nepriklausomybės išlaikymo.

Tuo metu, kai vokiečiai vis nesiliauja atakavę Lietuvą, tykodami kokiu nors budu atsiimti lietuviškąjį Klaipėdos kraštą, tai prancuzų ir anglų spauda, sutartinai, palaiko Lietuvos pusę. Prancuzų **La Revue Politique et Parlamentaire** dėl vokiečių pretenzijų į Klaipėdos kraštą ir, aplamai, į Lietuvą taip sako:

"Pagal 117 Versailles taikos sutarties straipsnį, pasirašytą didžiųjų valstybių, Vokietija pasižadėjo gerbti nepriklausomą Lietuvą, valstybę, kuri susikurė ant caristinės monarchijos griuvėsių."

Toliau laikraštis sako, kad, remiantis ta pačia Versailles taikos sutartimi, Klaipėdos kraštas atiduotas Lietuvai, kaip viena jos žemių dalis. Bet, girdi, jau nuo pat 1924 metų vokiečiai įvairiais budais vis bando kištis į Lietuvos vidaus reikalus, Klaipėdos krašto reikalus. Dėl to tas pats laikraštis pastebi:

"Nėra jokios abejonės, kad tokiu budu ji (Vokietija) pati sulaužė Lietuvos valstybės teises. Nes Klaipėdos kraštas visiška tos valstybės (Lietuvos) dalis ir, savo ruoštu, ji niekas kitas, kaip tik decentralizuota provincija."

Taigi dabartinėje Lietuvos kovoje dėl Klaipėdos krašto mums nereikia perdaug nusiminti. Tokio, maždaug, nusistatymo laikosi ne tik prancuzų, anglų ir italų spauda, bet ir jų vyriausybės.

Per šešioliką valstybinio gyvenimo metų Lietuva ne tik sustiprėjo, bet ir įsigijo didelių ir stiprių draugų.

LENKŲ POLITIKA

Lenkai, kurie anais metais ypač norėdavo diskredituoti Lietuvą Vakarų Europos valstybių akyse, nuolatos skelbdavo, kad Kaunas ir jo valdžia niekas kitas, kaip tik vokiečių ir bolševikų padaras...

Bet štai, tie Vakarų Europos "draugai" staiga susidėjo su tais pačiais jų neapkenčiamais vokiečiais, o savo geradarei Prancuzijai atsuko nugarą. Vadinas, lenkai dar kartą parodė tikrąjį savo veidą — melagių ir hipokritų veidą.

Dabar, kaip girdėti, lenkai jau pradeda išsižadėti ir šių savo "draugų." O vokiečiai, bijodami visiškos izoliacijos, pradėjo visa savo hitlerinės spaudos gerkle rėkti, klausdami lenkus, ar tik jie nemano "eiti iš vieno su Lietuva prieš vokiečius?"

Niekas taip gerai nepažįsta lenkų, kaip lietuviai. Ir mes nesistebėsim, jeigu vieną gražią dieną Varšuva dainuos tokią pat "dul-dudelę" Maskvai, kaip ji kadaise dainavo Paryžiui ir vėliau Berlynui.

NAUJA SVARBI KULTUROS ĮSTAIGA LIETUVOJE

Kaune atidaromas bažnytinio meno muziejus

Mintį įsteigti bažnytinio meno muziejų, kuriame tilptų Lietuvos bažnyčiose užsilikusios tikybinių apeigų senienos, iškėlė dar prieš didįjį karą kanauninkas A. Sabaliauskas. Jis jau prieš 25 metus pradėjo rinkti senoviškus kryžius, švenčųjų statulas ir kita, kurių surinko nemažą kolekciją. Po didž. karo šis darbas buvo tęsiamas toliau. Nuo 1928 metų kan. Sabaliauskas kartu su su bažnytinio meno žinovu dailininku A. Valečka važinėjo po parapijas ir rinko įvairias bažnytines senienas, norėdami įrodyti, kad tokių senienų Lietuvoje yra labai daug.

Netrukus buvo sudarytas bažnytiniam menui Lietuvoje tirti komitetas, kurio pirmininku buvo a. a. prel. Mačiulis-Maironis. To komiteto rupesčiu 1931 metais Kaune buvo surengta **pirmoji Lietuvos senojo bažnytinio meno paroda,** kurioje buvo išstatyti senoviški paveikslai, medžio skulptura, bažnytiniai rubai, indai ir kita, viso **apie 150 eksponatų.**

Po šios parodos tuojau paaiškėjo **bažnytinio meno muziejaus steigimo reikalas.** Arkivyskupo Metropolito Juozapo Skvirecko, Metropolijos kunigų seminarijos rektoriaus kan. Pr. Penkausko ir kitų rupesčiu, 1933 metais buvo įsteigta **draugija bažnytiniam menui Lietuvoje tirti, remti ir ugdyti.** Draugijos steigėjais buvo kan. Pr. Penkauskas, kan. A. Sabaliauskas, dail. A. Valečka, P. Galaunė, Čiurlionies Galerijos direktorius ir kan. V. Mironas.

Ši draugija ėmė konkrečiau rupintis bažnytinio meno muziejaus steigimo reikalu. Pirmiausia buvo reikalinga muziejui patalpa. Metropolijos kunigų seminarijos rektoriaus kan. Pr. Penkausko rupesčiu, prie seminarijos tais pačiais metais pradėti statyti, pagal architektoriaus Reisano projektą didelį trijų aukštų rumai, kurių statyba pernai rudenį buvo baigta.

Visas trečias rumų aukštas skirtas muziejui, kurio patalpos jau įrengtos. Švietimo ministerija muziejui įrengti **paskyrė pašalpą.** Šiuo metu dail. A. Valečka jau tvarko eksponatus.

Muziejui skirta **viena didelė salė ir 5 dideli, erdvus kambariai.** Salėje bus išstatyti tapybos eksponatai. Tai įvairaus didumo **paveikslai iš XV—XIX šimtmečio.** Vienas iš įdomiausių paveikslų — tai **"Nuėmimas nuo Kryžiaus,"** kaip spėjama, italų dailininko Monteni darbas (XV šimtmečio). Be to, yra ispanų, prancuzų ir vietos dailininkų paveikslų, dirbusių didelių meisterių įtakoje, ar buvusių jų mokinių.

I-me kambary tilps **bažnytiniai rubai,** vartoti tikybinėms apeigoms. Tai įvairios gražaus darbo beretės, kapos, stulos nuo XV šimtmečio iki šių laikų.

II-me kambary bus išstatytos **įvairios skulpturos, altorėliai, prancuzų meisterių bareljefai** ir kita.

III-me kambary bus **liaudies bažnytinio meno skyrius,** kurį žymiai praturtina kan. A. Sabaliausko padovanotas rinkinys.

IV-me kambary bus išstatyti įvairus ir įvairių laikų bažnytiniai indai: kielikai, monstrancijos ir kitoki metaliniai daiktai. Čia ypač įdomi baroko stiliaus monstrancija iš **1695 metų.**

Pagaliau, V-me kambary, įrengtame rumų bokšte, tilps **moderniškojo bažnytinio meno eksponatai.** Be to, prie muziejaus yra patalpa paveikslų ir kitų eksponatų restauravimo darbams ir muziejaus direktoriui kambarys.

Prie muziejaus bus sudarytas dar ir **oro muziejus,** kur bus išstatyti kryžiai ir kiti eksponatai, kurie nebijo atmosferinių sąlygų.

Daugiausia vertingų eksponatų davė Suvalkija ir Aukštaitija. Žemaitija davė daugiausia liaudies meno dalykų.

Žinoma, **dabar muziejuje surinkta tik menkutė dalis visų Lietuvos bažnyčiose esančių senienų.** Todėl muziejaus administracija kreipėsi į visos Lietuvos klebonus, prašydama, kad jie praneštų apie esamas jų žinioje muziejinės vertės bažnytines senienas. Be to, numatyta šių metų vasarą apvažinėti visą Lietuvą ir padaryti atitinkamą foto nuotrauką.

Bažnytinio meno muziejaus atidarymas įvyksta kovo mėn. Taigi, netrukus Lietuva praturtės dar viena, labai vertinga kulturine įstaiga. **Tsb.**

LENKŲ SPAUDOJE NESUTIKIMAI

Paskutiniu metu vyriausiame lenkų sanacijos organe Gazeta Polska (ją daug kas vadina pulkininkų laikraščiu) pradėta kampanija prieš kai kuriuos sanacinius laikraščius, kurių redaktoriai barami už perdidelius nukrypimus nuo sanacijos generalinės linijos.

Pirmiausiai buvo puolamas labiausiai karingas sanacinis laikraštis Kurjer Poranny už tai, kad jis pradėjo rašyti apie vaikų mušimą mokyklose, vėliau teko Krokuvoje leidžiamam I. K. C. už tai, kad jis rašo apie lenkų jaunimo pagedimą, o dabar duota gana aštri pamoka Vilniaus laikraščiui Slowo, kam jis perdaug lieja ašarų dėl dvarų nykimo.

Kas iš to nesutikimo ir pamokymų išeis — sunku spėlioti, bet tai rodo, kad sanacinėj spaudoj kai kas pradeda irti.

KASGI TA DIDŽIOJI CHINŲ SIENA?

Kasgi yra toji Didžioji chinų siena? Tai yra savotiškai įdomus žmogaus darbo padarinys. Tai, šalia milžiniškųjų Egipto faraonų piramidžių, yra vienas beprasmingiausių, vienas nereikalingiausių žmogaus statinių, reikalavęs milžiniškų išlaidų, tukstančių darbininkų darbo, vargo, prakaito, ašarų ir net mirties. Šitie milžiniškieji senovės tautų statiniai, tos didžiosios faraonų piramidės, ta milžiniškoji chinų siena, mums, aiškių aiškiausiai parodo, ko buvo vertas senovėje darbo žmogus: tai buvo paprastų paprasčiausias vergas, gyvulys, kuris į nieką neatsižvelgdamas turėjo dirbti nors ir beprasmingiausius darbus, jei tik jų įsigeidė jų viešpats — valdovas. Kas, jei prie tokių darbų žusta tukstančiai darbininkų, jei čia nuolatos čaižoma botagais, jei girdisi dejonės ir teka ašaros. Tai buvo paprasčiausias niekis — juk čia dirbo vergai — gyvuliai, į kuriuos atsižvelgti nėra ko. Ir taip iškilo Egipto faraonų piramidės, taip tukstančius kilometrų nusitęsė Didžioji chinų siena.

Didžioji chinų siena pastatyta trečiajame amžiuje prieš Kristaus gimimą, chinų imperatoriaus Chin Chih Huang Ti. Vadinas, siena jau turi bent 22 amžius. Kodėl imperatorius užsinorėjo pastatyti tokį nepaprastą statinį. Nurodomos kelios priežastys. Pirmiausia, apsiginti nuo laukinių giminių, gyvenusių už Chinijos imperijos ribų, kurios nuolat anuomet užpuldinėdavo chiniečių ukininkus, juos apiplėšdavo ir dažnai iššudydavo. Gintis nuo tokių laukinių klajokliškų giminių budavo nepaprastai sunku, nes jos šiandien pasirodydavo vienoj vietoj, o rytoj jau budavo nusidanginusios kažin kur. Vesti rimtesnį karą su jomis taip pat nebuvo įmanoma. Taigi, šita didžiulė, milžiniškoji siena ir turėjo saugoti imperijos gyventojus nuo netikėtų klajoklių giminių užpuldinėjimų ir plėšikavimų. Antra, siena taip pat turėjo sukliudyti pabėgti iš imperijos įvairiems nusikaltėliams, karo belaisviams, vergams ir kt.

Prie sienos statymo dirbo 1 milijonas darbininkų. Nuo sunkaus darbo, botago smugių ir blogo užlaikymo dauguma jų žudavo. Jų kunai daugiausia budavo kartu su akmenimis įmurijami į sieną. Nurodoma, kad šitai Didžiajai chinų sienai yra sunaudota daugiau akmenų, negu visiems Anglijos ir Airijos namams ir pastatams iki XVIII amžiaus pabaigos. Visa Didžioji Chinijos siena turi ilgio 4022½ kilometrų, tai yra dešimtoji dalis ilgio viso žemės pusiaujo. Ne visa siena buvo pastatyta vienu laiku: ji buvo pristatinėjama įvairių imperatorių, įvairiais laikais. Pagrindinė siena, pastatyta III amžiuje prieš Kristų, turi apie 2735 kilometrus ilgio, tai yra tiek, kiek nuo Londono iki Leningrado (buv. Peterburgo). Sakoma, kad jei Marso gyventojai butų protingi padarai ir turėtų pasidirbę geros rušies teleskopų (bent tokių, kokių mes, žmonės, esame pasidirbę), tai chinų siena turėtų buti vienintelis iš žmogaus padarinių, kurį galbut galėtų matyti marsiečiai. Nei Egipto piramidžių, nei New Yorko ar Chicagos dangoraižių Marso gyventojai negalėtų įžiurėti, nes jiems tebutų per smulkus, per siauri taškeliai. Tuo tarpu Didžioji chinų siena, besitęsianti keletą tukstančių kilometrų, galėtų jai sudaryti tam tikrą įžiurimą dėmę.

Sienos storis yra 7½ metro prie fundamento ir 4½ metro viršutinėj daly. Penki raiteliai vienas šalia kito gali joti ant sienos. Sienos aukštis ne visur vienodas: jis svyruoja tarp 6 ir 9 metrų. Viršum sienos yra pastatyti tam tikri bokšteliai sargybiniams. Bokštelių tankumas taip pat nevienodas: kai kur tarp bokštelių tarpas yra net 1 kilometras, o kitur jų yra daug tankiau. Taip darant atsižvelgta į vietos pavojingumą. Senovės laikais tuose bokšteliuose budavo laikomi sargybiniai, kurie ir saugojo sieną — imperijos ribas nuo visokių netikėtumų. Bokšteliai vienas su kitu buvo sujungti specialiai įrengtais signalais. Sakysim, koks nors sargybinis iš savo bokštelio pastebėjo kur tai tolumoj žmonių judėdėjimą, sakysim, klajoklės tautos puolimą. Tuojau sargybinis signalizuoja kaimyniniams bokšteliams, tie signalus siunčia toliau — ir taip greitu laiku žinia apskrenda visą sieną. Ant sienos tuojau pasirodydavo ugnis, kuri senais laikais aiškiau kalbėjo, negu visoki mobilizacijos įsakymai dabar. Siena tuojau budavo sustiprinta kovotojais — ir klajoklių antpuolis turėdavo baigtis niekais.

Šiandien ta milžiniškoji siena yra visai nustojusi savo reikšmės ir bėra mum liudininkė kiek senovės žmonių iškentėta vargo ir išlieta prakaito. Siena, saugojusi Chiniją per ilgus amžius nuo aplinkinio pasaulio, sustiprino chinų kulturą, protą ir galvoseną. Chiniečiai, savo laiku buvę viena kulturingiausių tautų, šiandien pasiliko užpakaly, buvo pralenkti, nes jie atsirubežiavo nuo visa to, ką kiti per ilgus amžius pasiekė, ką išrado, ką padarė.

Šiandien, kaip nurodoma, japonai jau peržengę Didžiąją sieną, besiverždami į Chinijos žemes. Siena, tiek daug mačiusi, tiek pergyvenusi, tiek iškentusi nebejstengia pasipriešinti naujųjų laikų žmonėms: Didžioji siena pasiliko tik praeities paminklas...

C. Cemkus.

SVARBUS LIETUVIO IŠRADIMAS

Lėktuvų bei laivų keleiviams gelbėti

Šiaulių mokesčių inspektoriaus padėjėjas B. Vaicekauskas sukontruavo lėktuvų, orlaivių bei laivų keleiviams gelbėti tam tikrą dėžę. Šio išradimo tikslas — nelaimei atsitikus su lėktuvu, išmesti iš uždaros kabinos su keleiviu dėžę, kuri parašiuto pagelba nusileistų ant vandens ar žemės paviršiaus. Apatinėje dėžės dalyje yra keleiviui sėdynė. Katastrofai ore gresiant, keleivis paspaudžia rankeną ir beveik akimirksniu suspauto oro ar spyruoklės pagelba tampriai užsidaro dėžės durelės ir dėžė su keleiviu išmetama iš kabinos. Dėžėje įstatytas ypatingos konstrukcijos kvėpavimo vamzdelis. Patekus dėžei į vandenį, kaip bandymai parodė, nė lašo vandens į ją nepatenka. Nors jura butų ir audringa, visvien dėžė jos paviršiuje laikysis dugnu žemyn, o kvėpavimo vamzdelis aukštyn. Per bandymus dėžė buvo mesta nuo Palangos tilto iš 3 metrų aukščio. Dėžės kritimo greitis galėjo buti 7—10 mtr. per sekundę, maždaug toks, kokiu greičiu krinta žmogus su parašiutu. Dėžė ant vandens paviršiaus pluduriavo 6 val., o ištraukus, joje nebuvo nė lašo vandens ir nerasta jokių deformavimų. Tuo budu dėžė su keleiviu gali pluduriuoti vandens paviršiuje neribotą laiką, o išsiųstas į pagelbą lėktuvas gali ją greit surasti, nes gali buti aprupinta raudona šviesa. Patekęs į vandenį, keleivis gali atidaryti dėžės duris ir atsisėdęs pradėti irtis prie kranto, ar prie bet kurio laivo. Tuo budu šis Vaicekausko išradimas gali turėti didelės reikšmės tolimesnėse oro kelionės per vandenyną. Tuo išradimu gali pasinaudoti ir laivai keleiviams gelbėti.

Bolius Vaicekauskas savo išradimo brėžinius ir aprašymą nusiuntė Anglijos patentų įstaigai, kuri pranešė, pasiuntusi savo oro ministerijai susipažinti. Be to, pažymi, kad gali buti tik tokia kliutis tam išradimui priimti, kad dabartiniai lėktuvai nėra pakankamai dideli.

D. POŠKOS ĄŽUOLAS BAUBLYS

Lietuvoje yra daug vietų, su kuriomis susiję žymus istorijos įvykiai, kurios yra nebyliai musų didingos praeities paminklai. Tos vietos daug kalba lietuvio širdžiai, gyvai nuteikia ir iš praeities atkelia garsius žygius, didžius veiksmus.

Tauragės apskr., Skaudvilės valsč., Bijotų-Barzdžių dvare yra "Žemaičių ir Lietuvos mužiko," skurdo ir vargo dainiaus Dionizo Poškos medis Baublys. Paties Poškos žodžiais pasakoja Baublys savo garsiąją istoriją:

"Barzdžiuose kai užgimiau,
jau tukstantis metų.
Parnešts iš ąžuolyno čion
esmi padėtu.
Tikras vardas mano buvo
Baublys, Dievui garbints,
buvau,
Nuteriojus tėvynę suvargau,
sudžiuvau,
Ties manim Perkunasni degė
avys, ožkos,
O dabar manyj gyvena
Dionizas Poška."

Šis Baublys — tai didžiulis, tuščiu viduriu, ąžuolas, kuriame dažnai sėdėdavo, rašydavo ir jame įsteigė vertingą muziejuką XIX amžiaus pradžioje Lietuvos poetas D. Poška. 1932 m. minėjome jo 100 metų mirties sukaktuves.

Dabar Dionizo Poškos Baublys rupestingos rankos tvarkomas, aplink jį graži aikštė, gėlėmis apsodinta. Pats Poška mirė Kaltinėnuose. Ten ir palaidotas. Ant jo kapo dabar yra toks parašas:

"Žinok Atejvi, jog tas kapas
ira, Tykra ziemajcze ir
garbinga wira, kurs kalbą
musų isztajsiti troszka,
O pac wadinos Dionizas
Poszka.
Norint kajp žmogų myrti
atsytyko,
Bet szlowi ano, ant amžių
palika."

Dionizo Poškos baublys kasmet sutraukia burius ekskursantų ir keliautojų pasižiurėti didžiojo vargo poeto vertingo palikimo. **Tsb.**

Silpnas lenkų visuomeninis "veikimas" Vilniaus krašte

Vilniaus lenkai, norėdami sudaryti įspudžio, kad jų kulturinis gyvenimas klesti, yra sukurę per 800 visokiausių visuomeniškų organizacijų. Kiek viena jų turi savo valdybą, pirmininką, sekretorių, iždininką ir tuo budu tenkina didžiavimosi manija daugely vietinių ir iš svetur atkeliavusių lenkų. Toliau "veikėjui" tenka dirbti keliose vietose, dalyvauti vienu laiku keliuose posėdžiuose ir "paremti Vilniaus miesto lenkiškumą." Bet nors Vilniaus lenkų organizacijų skaičius atrodo gana didelis, bet jų darbas eina labai sunkiai, nes truksta tikrų darbininkų. Yra tik garbės pirmininkai, generolai, aukšti valdininkai ir su ministeriais susigiminiavusios ponios. Pati Vilniaus lenkų valdžia sako, kad tik trečdalis lenkų organizacijų šiek tiek kruta. Kitos yra apsnudusios ir net eilinių susirinkimų nė karto per metus nesušaukia.

Labdarybės reikalais Vilniuje rupinasi 72 žydų, 45 lenkų, 3 lietuvių, 1 gudų ir 1 rusų draugija. Kulturos bei švietimo draugijų yra: 100 lenkų, 30 žydų, 8 lietuvių, 10 gudų ir 5 rusų. Mokslo draugijų 50 lenkų, 12 žydų, po 1 lietuvių ir gudų. Profesinių sąjungų: 150 lenkų, 32 žydų, 3 lietuvių ir 1 gudų. Be to, yra įvairių klubų, studentų draugijų, darbininkų, ukininkų ir įvairių kitų sąjungų, neskaitant komercinių ar grynai pramonės įstaigų.

Tų visų organizacijų daugumą, kiek jos liečia lenkus yra visai neveiklios. Jos buvo sukurtos kuriam paskiram tikslui, kokiai rinkliavai įvykdyti ar centrui iš Varšuvos paliepus. Paskui jos naturaliai nuvyto ir nespėjusios laiku susilikviduoti, merdi tik tam, kad jų pirmininkai ar vicepirmininkai galėtų skambiais titulais pasidžiaugti. O okupuoto krašto lietuvių bei gudų slegimą daugiausia atlieka valdiškos įstaigos per savo valdininkus bei žandarus. Tsb.

VOKIEČIAI RUOŠIA DIDŽIULĘ DEMONSTRACIJĄ PRIEŠ LIETUVĄ

Vokietijoje jau kelinti metai veikia užsienyje gyvenantiems vokiečiams šelpti draugija. Ji kasmet ruošia dideles demonstracijas, kurios nors valstybės pasienyje. Pernai didelę demonstraciją buvo suruošę Saaro pasienyje. Tada žymus nacių vadai agitavo Saaro krašto gyventojus glaustis prie Vokietijos, žadėjo jiems visapusišką paramą ir pan.

Šiemet per Sekmines ta pati draugija rengia didžiulę demonstraciją Karaliaučiuje. Suprantama, kad ta demonstracija rengiama prieš Lietuvą, nes Karaliaučius yra arti Lietuvos sienos ir Klaipėdos krašto. Jau dabar varoma smarkiausia agitacija, kad tik daug vokiečių dalyvautų šioje demonstracijoje. Rengėjai apskaičiuoja, kad per Sekmines į Karaliaučių suvažiuos 40 specialių traukinių ir atplauks apie 20 laivų. Minia sudarys apie pusę milijono žmonių. Po demonstracijos visi suvažiavusieji aplankys Rytų Prusus. Jie sustos prie Tannenbergo paminklo, Marienburge ir kitose žymesnėse vietose. Bus sakomos prieš Lietuvą nukreiptos kalbos. Tsb.

LIETUVOJE RADO AUKSO?

KAUNAS. — Al. Žukauskas užėjęs į L. Ž. redakciją papasakojo, kad jis esąs atvykęs iš Rusijos, kur Kamčatkos, Amuro, Sibiro srityse dirbęs kaip ieškotojas turtų žemės gelmėse. Ten jis atidengęs dvi aukso ir vieną akmeninio anglio kasyklas.

Lietuvoje jis tyręs žemės strukturą ir dvejose vietose radęs aukso. Jis turįs paėmęs žemės pavyzdžius, kur yra aukso ir sutinkąs tai parodyti specialistams. Vienoj vietoj tiek daug esą aukso, kad jis pats imtųsi eksploatacijos, bet žemė esanti valdiška. P. Žukauskas nežinąs, kaip tas klausimas išspręsti. Taip jis papasakojo.

Nors p. Žukauskas nenurodė aukso vietos, bet iš pasakojimo galima buvo spėti, kad tai esą tarp Kauno ir Jonavos.

Vytauto D. universitetas minėjo 13 metų sukaktuves

KAUNAS (Tsb). — Vasario 16 d. Vytauto Didžiojo universitetas minėjo savo gyvavimo 13 metų sukaktuves. Šia proga buvo iškilmingas universiteto senato posėdis, kuriame padaryta 13 metų darbų apžvalga. Dabar yra apie 4500 studentų, o prieš 13 metų jų buvo tik 725.

PAGERBĖ PROF. MYKOLĄ BIRŽIŠKĄ

RYGA. — Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, Latvijos universitetas į Rygą pakvietė prof. Mykolą Biržišką. Iškilmingame senato posėdyje Latvijos universitetas prof. M. Biržiškai įteikė garbės daktaro laipsnį.

Lietuvoje 20,000 radio priimtuvų

KAUNAS. — Jau galutiniai paaiškėjo, kad šiuo metu visoje Lietuvoje yra arti 20,000 radio abonentų. Daugiausia radio abonentų yra Kaune. Lietuvos kaimuose, daugiausia, vartojami detektoriniai radio aparatai.

Trys nauji generolai

KAUNAS. — Vasario 16 d. proga, Lietuvos prezidentas visą eilę karininkų pakėlė į aukštesnius laipsnius. Trys pulkininkai pakelti į generolus: Kauno įgulos viršininkas Julius Čaplikas, ginklavimo valdybos viršininkas M. Pečiulionis ir karo technikos viršininkas Kl. Popeliučka.

Kasdien į Lietuvą atvežama 100—180 vagonų rusiško miško

MAŽEIKIAI. — Pranešama, kad per Mažeikių geležinkelio stotį iš Sovietų Rusijos gabenama Klaipėdos lentpiuvėms kasdien apie 100—180 vagonų rusiško miško.

Draugija užsienio lietuviams remti užsienio organizacijoms ir mokykloms šiemet užsakė 482 egzempliorius Lietuvoje išeinančių įvairių laikraščių.

Vėliausiomis tarptautinėmis paštų statistikos žiniomis, Vokietija dabar perveža daugiau pašto siuntinių, negu kuri nors kita valstybė pasaulyje.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ SKOTIJOJ

Glasgow, Skotija. — Vasario 24 d. Glasgow lietuvių kolonija Skotijoje nepaprastai gražiai ir iškilmingai paminėjo vasario Lietuvos Nepriklausomybės pasiskelbimo sukakties dieną. Tam tikslui VVS-gos skyrius Glasgowe, Blaivybės dr-jos salėje 8 val. vak. suruošė gražų koncertą su tos dienos šventei skirta programa, patriotingu vaidinimu, dainomis, kalbomis ir t. t.

Vakaro programai prasidėjus, pirmiausia Blaivybės choras gražiai sudainavo "Ei, pasauli." Paskiau Glasgowo Lietuvių Artistų Dramatinio Ratelio nariai suvaidino labai gražų ir patriotingą veikalą, 3 veiksmų dramą: "Varpininkai." Veikalas kaip buvo gražus ir patriotingas, taip dar geriau jis buvo suvaidintas.

Scena buvo papuošta Didž. Britanijos ir Lietuvos trispalve vėliava ir tautiniais Lietuvos paveikslais. Vakarėlio protarpiais 4 jaunutės lietuvaitės mergaitės — Josefina Dervaitytė, Josefina Bosytė, Ona Grakauskaitė ir Antanina Pikšrytė, pasipuošusios tautiniais Lietuvos drabužiais, vaikštinėjo po publiką ir tarp susirinkusiųjų pardavinėjo tautinius Lietuvos ženklelius.

Mergaitės ant krutinės ir pečių turėjo plačias, trispalves Lietuvos vėliavos juostas, su užrašytais šukiais: "Lai gyvuoja Lietuva, su sostine Vilnium!", "O, Vilniaus nepamiršk lietuvi!", "Vistiek mes Vilnių atvaduosime!" ir "Vaduokime pavergtą Vilnių!"

Čia ypatingas kreditas tenka poniai Julijai Dervaitienei, karštai tautinių Lietuvos reikalų rėmėjai, kuri pati savo lėšomis supirko visą tautiniams ženkleliams padirbti ir trispalvėms juostoms pasiuti medžiagą, pati, su vienos tautės pagelba, visus ženklelius padirbo, pati juostas pasiuvo ir tą visą savo darbą bei su juo padarytas išlaidas iš savo kišeniaus užmokėjusi visa paaukavo Vilniaus reikalams.

Vaidinimui pasibaigus, prasidėjo kalbos. Kalbėjo paeiliui 3 kalbėtojai — p. J. Širmulis, parapijinės dr-jos pirm., p. Alexander Ma'Gregor, Lietuvos garbės konsulas Glasgowe angliškai ir pagaliau kun. J. Gutauskas. Visi jie konstatavo didelę per palyginti trumpą laiką padarytą Lietuvos įvairiose srityse pažangą, palietė jos praeitį ir dabartį, ypač tuos sunkius Lietuvos Nepriklausomybės pasiskelbimo laikus bei kovas, kurias Lietuvai siekiant laisvės, jos sunams teko skaudžiai kiekvienam patirti, kol laisvė pilnai buvo iškovota ir Lietuva kaip reikiant sutvarkyta. Kalbėtojai plačiai palietė ir pavergtą Vilnių ir daug kitų su Lietuvos Nepriklausomybe susijusių dalykų.

Po kalbų Blaivybės dr-jos choras, p. V. Širmulio diriguojamas, gražiai ir sutartinai pagiedojo 3 himnus ir keletą kitų dainų.

Žmonių buvo kimšte prisikimšusi pilna erdvi Blaivybės dr-jos salė. Daugybė žmonių buvo matyti ir iš kitų miestų. Visų nuotaika buvo gera ir patriotinga. Vakaras visais žvilgsniais pasisekė. Aukų už ženklelius mergaitės surinko 15 šilingų 6½ peno. Viso vakaras davė pelno, įskaitant dar ir kai kurių narių mokestį, 4 svarus sterlingų dar su šilingais. Visas pelnas bus sunaudotas Vilniaus vadavimo reikalams.

Glasgowo VVS-gos skyriaus valdyba p. p. J. Širmuliui, A. Gregorui ir kun. J. Gutauskui už pasakytas kalbas, p. J. Dervaitienei už jos darbą ir visiems už gausingą apsilankymą nuoširdžiai dėkoja!

J. Butkevičius.

Lietuvių demokratų ir republikonų klubai

Baltimore, Md. — Kas ketveri metai čia renkama miesto mayoras ir taryba (city councilmen). Šio miesto rinkimai bus šį pavasarį. Iki šiol vietos lietuviai mažai dėmesio kreipdavo į miesto bei valstybės rinkimu. Be to, jie budavo atsilikę politikoj ir jokių valdiškų darbų negaudavo.

Priaugus lietuviškam jaunimui ir atsiradus keletui inteligentų — advokatų ir daktarų — pamatė, kad lietuviai yra atsilikę šio miesto ir valstybės politikoj, pradėjo organizuotis į klubus. Pereitais metais susiorganizavo Lietuvių Demokratų Klubas. Vėliau kitas — Lietuvių Republikonų Klubas susiorganizavo. Per trumpą laiką tie klubai susilaukė šimtus naujų narių ir pritarėjų.

Iš lietuvių demokratų pusės jau gavo keletas lietuvių valdžios darbų. Taip pat į šių metų miesto rinkimus kandidatuoja vienas čia gerai žinomas lietuvis dr. Machokas į miesto tarybos narius (city councilmen). Visi lietuviai, be partijų skirtumo, turėtų balsuoti už savo žmogų.

Iš lietuvių republikonų pusės adv. Laukaitis paskirtas gubernatoriaus teisėju.

Dar noriu pranešti, kad po keleto savaičių bus siuvėjų unijos biznio agento rinkimai. Į šią svarbią vietą kandidatuoja gerai žinomas ir geras veikėjas p. Kastantas Matuliauskas. Visiems siuvėjams lietuviams gerai žinoma, kad p. Matuliauskas jau keletas metų, kai darbuojasi prie unijos lietuvių siuvėjų gerovei. Darbas sunkus ir atsakomingas, visiems patartina balsuoti už p. Matuliauską.

S. J.

UŽ LIETUVIO NUŽUDYMĄ MAŽA BAUDA

VILNIUS. — Maišiogalos valsč., okupuotoje Lietuvoje. Tame kaime antrą Kalėdų dieną buvo surengtas vakarėlis, į kurį atėjo ir Surmančių kordono 22 batalinio 2 kuopos keletas girtų kareivių ir ėmė kibti prie tame vakarėlyje dalyvavusių moterų. Antakalnės kaimo gyventojas Juozas Juodka, 39 metų amžiaus, puolė ginti savo žmonos, bet vienas iš atsibasčiusių lenkų kareivių durtuvu jį nudurė. Kareiviai buvo, tiesa, areštuoti, bet tik draus-mės budu lengvai nubausti.

Vietos gyventojų tarpe tas įvykis, ir ypač žmogžudystės kaltininko tinkamas nenubaudimas, sukėlė pasipiktinimo.

SUNKIAUSIAI SERGANTYS TURĖKITE VILTĮ!
DOVANAI pamėginimui gaukite VAISTAŽOLIŲ
MILLERTONE
Norime, kad kuo daugiausia žmonių pažintų šitą garsią augmeninę gyduolę, padariusią tikrų stebuklų sergantiems vidurių ligomis, reumatizmu ir inkstų netvarka.
VIENAS DIDELIS PAKELIS $1.00 gelbės sunkiai sergantį ligonį beveik per mėnesį laiko.
Pamėginimui pakelis Dovanai. Rašyk:
J. S. MILLER, Inc.
Dept. L 3.
62 Beacon St., Newark, N. J.

Beer, Wine and Liquor License Notices

NOTICE is hereby given that License No. A-11106 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1858 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
GUISEPPE CINCOTTA
(Newkirk Fruiterer and Groceries)
1858 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-8442 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 5311—3rd Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SETTEMBRINO NATALE
SAVOY TAVERN
5311—3rd Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7903 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 422 Brighton Beach Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SOPHIE BECKER
422 Brighton Beach Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7904 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4811 18th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
IDA GROSS
4811—18th Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-8454 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 2926 Fort Hamilton Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARGARET HARROLD
(Harrold's Bar and Grill)
2926 Fort Hamilton P'kway, B'klyn, N. Y.

NOTICE iš hereby given that License No. A-11098 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, undes Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 191 Wilson Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH BROWN
191 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-49 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail, under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 109 Kingston Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAMUEL LEVINE
109 Kingston Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-56 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail, under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1060 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH CANEPA
1060 Broadway Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-71 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail, under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 527 Ocean Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BENJAMIN BODZIN
527 Ocean Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7897 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 712 Sutter Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MAX DAVID
(David's Delicatessen and Lunch)
712 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-61 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail, under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1361 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HYMAN LEVINSON
(D-B-A York Wine and Liquor Store)
1361 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-8435 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 317—9th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HEALY'S BAR and GRILL, Inc.
317—9th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7895 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 183 Norman Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN CARLO
183 Norman Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7898 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 373 Palmetto St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LEONARD KAUL
(LENY'S REST. BAR and GRILL)
373 Palmetto St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7880 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3220 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
RICHARD E. HISTED
(DICK'S BAR and GRILL)
3220 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-113 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 183 Sterling Pl., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PLAZA LIQUOR CO.,
Solomon Goldberg
183 Sterling Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-7918 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 329 Smith St. Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
WILLIAM O'KEEFFE & KENNETH McDOUGALL
329 Smith St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-48 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 348 Sumner Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DAVID FINKEL
348 Sumner Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-11104 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6815—4th Ave. Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises
DREWES BROS.
Importers, Ltd.
6815—4th Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-8420 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 5403—8th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
WALTER LUEBKER
(MICHAEL'S TAVERN)
5403—8th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW-1144 has been issued to the undersigned to sell beer, and wine at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 654 Jamaica Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOSEPH BOURGUIGNON
(THE BARK TAVERN)
654 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Jei jum patogiau gauti laiškus ir siuntinius kitur, užeikite pas mus ir išsinuomuokite pašto dėžutę. Maža dėžutė $3.00 metams, o didesnė $5.00 metams. Pusei metų $2.00 ir $3.

GRAND PARADISE BALL ROOMS
Įvairioms pramogoms salės
318 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.
Puikios salės, ir ruimai gražiai papuoštos. Tinka Šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarienėms.
Yra eleveitorius
Tel.: EVergreen 7-1123

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

METINĖ PRENUMERATA
($) TIKTAI VIENAS DOLERIS ($)
Naujiems Amerikos Lietuvio Skaitytojams ir dar Reikšmingas
SIENINIS KALENDORIUS DOVANAI
Amerikos Lietuvis bebartinės kripties 8-nių puslapių laikraštis.
SKAITYK, ŽINOSI, KAS PASAULY DEDAS
Įdėk Vieną Dolerį ($1) Konvertan ir pasiųsk žemiau paduotu adresu, o laikraštis Tamstą lankys per Ištisus Metus
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

JAUNOJI LIETUVA
Mėnesinis Žurnalas
LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOMIS
32 dideli puslapiai gražaus pasiskaitymo.
Straipsniai Apie Lietuvius, Apysakos, Eilės, Liaudies Dainos, Juokai Patarlės.
Vienas Numeris 15c.
Du numeriai — sausio ir vasario — 25c. su prisiuntimu.
Agentams duodama geras uždarbis. Pinigus galima siųsti krasos ženkliaiais (štampomis). Pinigus siųskit ir žurnalo rekialaukit šiuo antrašu:
JAUNOJI LIETUVA
390 Lorimer Street. Brooklyn, N. Y.

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

SUTVARKYKITE SAVO VANDENTIEKĮ IR ŠILUMĄ DABAR
Užmokėkit nauju valdžios Housing Planu smulkmenas ir formalumus atliksim mes
SALDUKAS IR PLATZ
(LAISNIUOTI PLUMERIAI)
Pertaisymai ir pataisymai mus specialybė
Darbas ir medžiaga garantuota
Mes taip pat parduodam ir įrengiam
OIL BURNERS — GAS RANGES — ŠALDYTUVUS

Kreipkitės:
SAVAGE & PLATZ
994 MADISON STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. GLenmore 5-8733

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Ateikite ir Persitikrinkite
107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖS SEIMINĖ VAKARIENĖ

SEKMADIENĮ, KOVO 24 D., tuoj po Vienybės leidėjų metinio seimo, Klasčiaus salėje, Maspethe, bus iškilmingas bankietas — vakarienė su koncertine programa ir šokiais. Bilietai po $1.50. Į šias iškilmes kviečiami visi vietos ir apylinkės svečiai ir viešnios.

LABOR LYCEUM PARKAS IR SALĖ

Labor Lyceum salė lietuviams labai gerai žinoma, nes beveik kiekviena didesnė pramoga buna šioj salėj. Salė ruiminga, scena moderniškai įtaisyta, yra du barai su visokiais gėrimais ir valgykla; viskas tam pačiam name. Dabar salės manageris J. H. Hofmann praneša, kad prie salės yra didelis parkas piknikams ir kitoms vasaros pramogoms, su baru ir valgykla, kur galima rengti piknikus ir lyjant. Parke yra daug medžių dėl pavėsio, po kuriais pristatyta stalai ir kėdės. Privažiavimas į Labor Lyceum parankus. Dėl pramogų reikia kreiptis pas manageri Hofmanną raštu, telefonu arba asmeniškai.

DAILĖS IR MENO RATELIS NIEKO BENDRO NETURI SU TAUTININKŲ KLUBU

Pereitame Dirvos numeryje mes pastebėjome kažin kokio reporterio raštą, kuriame sakoma, kad Brooklyno Lietuvių Tautininkų Klubas suorganizavęs "Tautinių Draugijų Centrą," į kurio sąstatą, kaip vienas iš tų "politinių vasalų," įeina ir Lietuvių Dailės ir Meno Ratelis.

Kad plačioji visuomenė nebutų toliau klaidinama, mes, žemiau pasirašiusieji, priversti štai ką pareikšti. Didžiojo New Yorko lietuvių dailininkai, susispietę į Dailės ir Meno Ratelį, nieko bendro neturi ir nemano turėti su Brooklyno Tautininkų Klubu, arba jo "Tautinių Draugijų Centru."

Mes, kaip meno žmonės, tarnaujame plačiosios visuomenės sluogsniams, plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei, o ne kokiam nors klubui, įsikurusiam Brooklyne. Pagaliau mes iš viso nieko bendro nenorime turėti su tariamaisiais politikais, jų klubais ir kitokiais jų "meškeriojimais."

Elena Puras,
Lietuvių Dailės ir Meno Ratelio viceprezidentė.
Ričardas Kurdinaitis,
sekretorius.

NAUJA RADIO STOTIES WMBQ KORPORACIJA

Kovo 10 d. oficiališkai pakeista radio stoties WMBQ korporacija. Korporaciją, kiek mums žinoma, sudaro tie patys žmonės, kurie iki šiol minėtą radio stotį vedė. Ta proga sekmadienį buvo oficiališkas stoties korporacijos pašventinimas ir iškilmės. Šiose iškilmėse dalyvavo daugumoje lietuviai radio valandų vedėjai ir jų draugai. Per radio kalbėta įvairiomis kalbomis ir duota specialė programa. Po naujos korporacijos "pašventinimo" buvo radio stoty puotelė.

Pirma WMBQ buvo žinoma, kaip "Home sweet home station," o dabar bus — Metropolitan broadcasting corporation.

LONG ISLANDO LIETUVIAI

Karts nuo karto pastebint, kad ta ir ta lietuvių kolonija gyvena pavyzdingai, man atėjo noras viešai pasigrožėti ir Long Islando lietuvių gyvenimui. Šieji budami išblaškyti po visą tą tikrai ilgą salą, vieni nuo kitų mažiausia už keliolikos mylių gyvendami, betgi kaip lengvai jie susitaria bendrais jų reikalais lietuvybės darbe, taip pat savo draugiškumo ryšiams palaikyti! Visuose juose matyti susipratimas, jokio pavydo vieni kitiems; net ir ta kai kurių silpnybė didžiuotis didesniu turtu už kitą — šiems lietuviams svetima. O ir aplamai materializmas jiems ne pirmoj vietoj.

Kad tai nebutų tušti žodžiai priminsiu neseniai turėtas jų pramogas.

Vasario 16 diena kaip visų, taip ir šių lietuvių buvo domėtasi ir iš anksto jai rengtasi. Iniciatyvą pasiėmęs Vaizbos Buto skyrius sugebėjo tos dienos apvaikščiojimo tikslą paskleisti po visą salą. Ponai Šliakiai be jokio atlyginimo suteikė tam reikalui patalpą savo gražiame Blue Bird Inn. Už visai mažą kainą apsilankiusią gausią publiką laukė skani sumaniosios ponios Šliakienės rupesčiu parengta vakarienė, kurią valgant p. Šliakys vaišino susirinkusius ir alumi.

Pirm to buvo atlikta programa, kuri prasidėjo Lietuvos himnu. Ponui Spurgai padarius tinkamą įžangą, Lapė perskaitė deklaraciją. Labai gražią kalbą pasakė p. Kavaliauskas. Jis be kita ko prašė nulenkti galvas ne tik pareiškiant pagarbą žuvusiems už Lietuvos laisvę musų broliams, bet jis prašė reikšti pagarbos ir Lietuvos motinoms, kurios sugebėjo išlaikyti musų gražiąją kalbą. Gana įdomų vaizdą iš karo nuotykių patiekė p. Jokubaitis. Nuotaikai paįvairinti p. p. Augunienė ir Šteinys suvaidino linksmą veikaliuką. Čia vėl muzika, šokiai. Gražu, jauku. Visi savi, vienokiomis mintimis.

Ir ne tik žymesnius nuotykius jie susirenka drauge minėti. Kiekvieną mažiausią progą jie tam išnaudoja. Laikydamiesi senų papročių sėkmingai nuo pat įsikurimo gyvuojąs Piliečių Klubas kovo 5 d. surengia savo nuosavoj salėj, Port Jefferson, blynų vakarienę. Plaukia vėl visi į ten. Ir čia už labai pigų bilietėlį patiekta puiki vakarienė iš kelių valgių, kurių blynai skaniausi. Žavėjanti muzika, smarkus suktinis.

Taip. Ir tas viskas rengiama ne pasipelnymo tikslu, ne kitokiais kokiais sumetimais — o tik, kad suėjus į burį, kad bendrai visiems lietuviams butų proga pasidalinti mintimis, kad parodžius vaikučiams kas tėvai yra ir ką jie moka.

Ar reikia pavyzdingesnio lietuvių gyvenimo?

P. L.

SPORTININKO BALIUS

25 metų sporte dalyvavimo sukaktuvių proga tam tikra Brooklyno lietuvių veikėjų komisija rengia Antanui Kundrotai pagerbti sportininkų balių. Balius bus gegužės 5 d. Arcadia Hall, 918 Halsey St., Brooklyne.

Šiame baliuje pasižadėjo dalyvauti keletas žinomų lietuvių sportininkų. Bilietai baliui jau dabar parduodami.

PRANAS RIMKUS KONCERTUOS

Pranas Rimkus

Prieš dešimtį metų daug musų scenoje veikęs dainininkas Pranas Rimkus grįžo iš Lietuvos. Jo patikimui Brooklyne meno komitetas rengia Klasčiaus salėje, Maspethe, didelį koncertą su balium kovo 17 d.

Gyvendamas Lietuvoje P. Rimkus ne tik pasižymėjo scenoje kaip menininkas, bet ir karo lauke, kaip tikras Lietuvos sunus ir šalies gynėjas. Dainavimo mokėsi Italijoj ir Olandijoj.

Šiame koncerte P. Rimkus tikisi susitikti su senaisiais ir dabartiniais menininkais, kurių bury su visa publika bus nufilmuotas. Tos filmos bus rodomos Lietuvoje.

LIETUVIŲ MENO TEATRO REPETICIJOS

Dramos "Juozapas ir Zelbora" atskirų scenų bandymus L. M. Teatras turi kiekvieną vakarą. Bendros viso veikalo repeticijos daroma dusyk savaitėje. Laikas trumpas — Verbų sekmadienis čia pat; drama ilga ir sunki, todėl Lietuvių Meno Teatras dirba pilnu tempu, kad tik pasirodyti scenoje kaip galima geriausiai.

Bendros praktikos šiai savaitei kovo mėn. 10 ir 14 d. vakare.

E. B.

DU LIETUVIAI ŠIEMET ŽAIS SU YANKEES

Du jauni lietuviai sportininkai šiemet pasirašė sutartis su New Yorko Yankee Baseball Club. Vienas Johnny Broaka iš Lawrence, Mass., buvęs Yale universiteto mokinys ir sportininkas, kitas Vito Tamulis iš Boston, Mass. Abu dabar treniruojasi St. Petersburg, Florida, Huggins Field. Abu lietuviai šiemet jau žais kaip profesionalai.

KREPŠIASVYDIS

Kovo 8 d. Brooklyn Liths krepšiasvydžio (basketbolo) komanda žaidė su stipria Garrisono A.C. komanda. Liths laimėjo 21 prieš 18 golų santykiu. Kovo 6 d. ta pati Brooklyn Liths komanda nugalėjo Friars A.C. klubo komandą 16:12. Kovo 5 d. Brooklyn Liths nugalėjo Mt. Carmel C.C. 33:20. Kovo 12 d. žais su Greenpointo Devoe Diamonds komanda.

GRASINA NEW YORKO POLICIJOS VIRŠININKUI

New Yorko policijos viršininkas Lewis J. Valentine šiomis dienomis gavo grasinančius laiškus nuo New Yorko raketierių, kad jei jis nesiliaus persekiojęs raketierius ir baltųjų vergių globėjus, bus pagrobta jo jaunoji duktė.

ELIZABETHE SUSIKURĖ NAUJAS KLUBAS

Elizabeth, N. J. — Lietuvių Laisvės salei palaikyti ir jos darbingumui pakelti iš Elizabetho veiklesniųjų moterų susiorganizavo Laisvės salės Moterų Klubas. Jau įsirašė 30 moterų ir pradėjo savo veikimą. Į valdybą išrinkta: p. p. Džiovelienė, pirm., W. Haikienė, vicepirm., M. Budreckienė, protokolų raštininkė, E. Vaičiulienė, kasininkė, O. Buzienė, finansų rašt.

Be to, moterys pasirengusios ir grynai tautiniam veikimui, kaip Vilniaus pasus ir ženklelius pardavinėti, knygas apie Vilnių, vakarus ruošia ir t. t.

Susirinkimai buna salėje 269-273 Second St.

Valdyba kviečia kuo gausingiausiai moteris eiti į visuomeninį veikimą.

Šia proga reikia primintį, kad tas klubas jau surengęs daug pramogų. Laisvės b-vės direktoriatui įteikė 100 dolerių, kaip auką salei palaikyti. Kaip teko girdėti, direktoriatas tokia nelaukta dovana labai sujaudintas ir pasiuntė padėkos laišką.

Draugas.

Sheepshead Bay, tarp Emmons Ave. ir Shore Boulevard, planuojama dar šiais metais pastatyti naują tiltą per įlanką.

MIRĖ

Ona Kunickienė (Jono žmona), 43 metų, gyv. 68 Rockaway Ave., staiga mirė kovo 11 d. Laidos kovo 14 d. Šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rupinasi graborius J. Garšva.

Vasario 9 d. mirė M. Bozaviczas, vasario 13 d. — Paulina Kriščiunas, vasario 22 d. — George Nann, vasario 26 d. — Michael Banis, kovo 1 d. — Joseph Moroza ir kovo 2 d. — Lydia Pazunes.

Visus palaidojo graborius Paul Gustas.

Edwardas Baelis, 28 m. amžiaus, gyv. 812 Milford St., mirė kovo 6 d. Long Island ligoninėje. Palaidotas kovo 9 d. iš Karalienės Angelų bažnyčios šv. Trejybės kapinėse.

Tillie Rubinette, 47 m. amžiaus, gyv. 23 Hope St., mirė kovo 3 d. savo namuose. Palaidota kovo 6 d. šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rupinosi Matthew P. Ballas (Bielauskas).

DARBUOJASI VIENYBEI

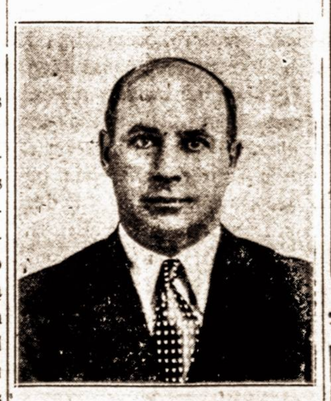

J. Krunklis

P. J. Krunklis jau kelintas mėnuo darbuojasi Vienybei rinkdamas naujus skaitytojus ir pardavinėdamas kalendorius. Iki šiol važinėjo po Long Island ir New Yorko apylinkėse. Dabar p. Krunklis daugiau darbuosis Brooklyne ir apylinkėje. Vienybiečių prašome jį paremti, patarti ir reikalui esant pagelbėti Vienybei rasti naujų skaitytojų.

NAUJA GĖRALŲ KRAUTUVĖ

Nuolatus vienybininkas A. M. Augunas įkurė naują gėralų pardavyklą (Liqour Store) 431 Grand St., Brooklyne. Krautuvė jau baigiama rengti ir bus atidaryta bizniui antradienį, kovo 19 d. Bus parduodami išsineštinai visokių rušių šios šalies ir užsienių likeriai, degtinės, vynai, krupnikai ir kt.

Vienybės skiltyse matysi ne tik pasaulį, bet Lietuvą ir lietuvius.

Pasirendavoja

PIGI NUOMA

Išsinuomuoja pigiai keturi kambariai, maudynė, šiltas vanduo. Kreipkitės: 319 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. (20-27)

Parsiduoda

Parsiduoda dviejų šeimynų 13 kambarių namai. Du Sun Parlors, maudynė su shower, užpakaliniai miegamieji kambariai, driveway, garo šiluma. Pigiai Savininkas ant viršutinio aukšto. 436 Drew Ave., Brooklyn, N. Y. City Line, 5c. fare. (18-21)

RESTAURANT BAR & GRILL

Nauja švari ir ruiminga užeiga. Geriausios rušies gėralai, alus dektinė ir importuoti likeriai. Skanus valgimai ir užkandžiai.

Savininkas.

J. ZEIDAT

321 Grand St Brooklyn, N.Y.

prieš Grand Paradise

MOT. LAUKUS

Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn
Telefonas: *Evergreen 8-3540*

Geriausia Studija Brooklyne

Ateikite Persitikrinti

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

660 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7770

PAUL GUSTAS

LIETUVIS GRABORIUS

Senai dirbas graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.

Veltui chapel šermenims

Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms

Šaukite dieną ar naktį

423 Metropolitan Ave

Brooklyn, N. Y.

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(Undertaker)

Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue

netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS

Vedėjas J. H. HOFMANN.

947-959 Willoughby ave

BROOKLYN. N. Y.

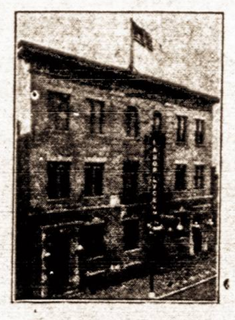

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai

Telefonas STagg 2-3842

TONY'S RESTAURANT

145 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Pietus — steikai — chops

Įvairios žuvys — specialybė

Privatiški kambariai del bankietų — vestuvių—pokylių

Taip pat

ĮVAIRUS LIKERIAI IR VYNAI

Sekmadieniais Specialus 12 davinių Pietus

Jei jusų radio priimtuvas serga kreipkis pas

RADIO DOCTOR'S COMPANY

(RADIO GYDYTOJAI)

351 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Evergreen 8-2620

Generaliniai agentai dėl

TUNG-SOL radio lempelių Kaina nuo 60c.

Ir DU-WA visų bangų Aerial Kits $2.95

Užsakymai paštu išpyldomi neatidėliojant

Radio Service Sales

Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo $10.50

TEL.: EVERGREEN 8-9770

JUOZAS GARŠVA

—GRABORIUS—

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Persamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

VIRŠUI MINĖTAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PAS MANE O BUSIT UŽGANĖDINTI

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

MERGINOS! MERGINOS!

TARNYBOS GREITAI

Kasdien mes randame tarnybas merginoms puikiuose namuose, kur užtikrintos geros darbo sąlygos. Mes taip pat pasirupiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbą. Musų tikslas yra kad merginos ieškančios NAMŲ RUOŠOS DARBO per mus butų patenkintos.

MES PARUPINAME JUMS DARBUS JUMS NIEKO NEKAŠTUOJA

Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkė ir galite dirbti namų darbus, užeik, telefonuok ar rašyk mums. Mes duosime smulkesnių informacijų.

SUSSER AGENCY

NAMINŲ DARBŲ CENTRAS

924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn, N.Y.

Tel.: EVergreen 8-6099

Mes turime atskirą skyrių ir vyrams įvairiems darbams